

Efterafgrøder

Billedbog til brug ved kontrol af efterafgrøder
2017

Kolofon

Efterafgrøder

Billedbog til brug ved kontrol af efterafgrøder 2017

Denne vejledning er udarbejdet af Miljø- og Fødevareministeriet i 2017
Billeder og bestemmelse af dækningsgrad er udarbejdet af Aarhus Universitet

Foto: Jens Madsen

© Miljø- og Fødevareministeriet

ISBN: 978-87-7120-935-8

Miljø- og Fødevareministeriet

Slotsholmsgade 12

1216 København K

Tlf.: 33 92 33 01

Fax: 33 14 50 42

fvm@fvm.dk

www.mfvm.dk

Indhold

Kort intro	4
Cikorie.....	7
Cikorie og græs	10
Cikorie og korn	13
Græs, renbestand	16
Græs og hvidkløver	19
Græs og korn	22
Gul sennep.....	25
Gul sennep og honningurt	28
Gul sennep og korn	31
Gul sennep og olieræddike	34
Honningurt.....	37
Honningurt og korn	40
Honningurt og olieræddike	43
Hvidkløver.....	46
Korn, renbestand	49
Olieræddike.....	52
Olieræddike og korn	55
Om billederne.....	58
Bilag 1: Forskel og ligheder mellem pligtige/husdyr, målrettede og MFO-efterafgrøder .	59
Bilag 2: Korsblomstrede.....	61

Kort intro

Denne billedbog er et redskab i forbindelse med kontrol af efterafgrøder, såvel MFO, målrettede, pligtige og husdyrefterafgrøder.

Følgende afgrøder kan anvendes som efterafgrøder

- Korn
- Græs
- Korsblomstrede
- Honningurt
- Cikorie

Spildfrø kan ikke anvendes som efterafgrøde.

Efterafgrøder som MFO

Det er et krav, at MFO-efterafgrøder skal etableres som blandinger af godkendte afgrøder. Herudover skal efterafgrøden efterfølges af en ny hovedafgrøde.

Efterafgrøder bestående af græs med eller uden urteagtige planter sået i en vinterafgrøde sidste efterår eller sået i en vårafgrøde kan også tælle med som MFO-efterafgrøde. For MFO-efterafgrøder bestående af græs med eller uden urteagtige planter er der ikke krav om, at det skal efterfølges af en vårafgrøde, eller at det skal være en blanding.

Målrettede, pligtige og husdyrefterafgrøder

Der er intet krav om såning i blandinger. Målrettede, pligtige og husdyrefterafgrøder skal altid efterfølges af en vårafgrøde.

Hvilke efterafgrøder kan bruges både som MFO, målrettede og pligtige/husdyrefterafgrøder

- Blandinger af godkendte afgrøder efterfulgt af vårafgrøde
- Rent græs sået ud i hovedafgrøde, som efterfølges af vårafgrøde

Bemærk dog, at målrettede efterafgrøder ikke må overlappe med efterafgrøder på andre ordninger.

Hvilke efterafgrøder kan kun bruges som pligtige/husdyrefterafgrøder eller målrettede efterafgrøder

- En godkendt art (undtagen græs) sået før eller efter høst, efterfulgt af vårafgrøde
- Frøgræs som hovedafgrøde, der efter høst fortsætter som efterafgrøde, efterfulgt af vårafgrøde

Korn

- Græsfamilien (Poaceae)
- Såtidspunkt: senest 1. august
- For alm. rug, stauderug og vårbyg er såfristen 30. august

Hvilke efterafgrøder kan kun bruges som MFO-efterafgrøder

- Græsblandinger med kløver sået ud i hovedafgrøde hvad enten de er efterfulgt af vårafgrøde eller ej
- Rent græs sået ud i hovedafgrøde, der ikke er efterfulgt af vårafgrøde

Såtidspunkter for alle ordninger

- 31. maj - frist for etablering af MFO-efterafgrøder bestående af græs med eller uden urteagtige planter
- 30. juni - frist for etablering af MFO-efterafgrøder bestående af græs med eller uden urteagtige planter i majs
- 1. august - hovedfrist for etablering af efterafgrøder
- 30. august - frist for etablering af korsblomstrede arter, honningurt, almindelig rug, stauderug og vårbyg som efterafgrøde

Tidligst tilladte tidspunkt, hvor efterafgrøderne må destrueres

Det er tilladt at destruere (nedpløje, nedvisne e.l.) alle efterafgrøder 30. oktober 2017, med undtagelse af pligtige, målrettede og husdyrefterafgrøder i majs, som først må destrueres 1. marts 2018.

Blanding

For MFO-efterafgrøder med såfrist den 1. eller 30. august gælder det særlige krav, at der skal være tale om en blanding. Det vil sige, at der skal være mindst to forskellige afgrøder pr m².

Forskellige slægter af korn betragtes som forskellige typer afgrøder, mens forskellige arter af korsblomstrede betragtes som forskellige typer afgrøder.

Græs

- Græsfamilien (Poaceae)
- Såtidspunkt, efterafgrøder: senest 1. august
- Såtidspunkt, efterafgrøde bestående af græs med eller uden urteagtige planter, MFO: inden 1. juni, dog i majs senest 30. juni
- Frøgræs kan kun anvendes i etableringsåret for MFO og kun i det sidste år inden etablering af en vårafgrøde for de pligtige efterafgrøder

Korsblomstrede

- Korsblomst-familien (Brassicaceae)
- Såtidspunkt: senest 30. august

Forskellige arter af græs tæller som græs, så det vil sige, at selvom ansøger har blandet f.eks. hundegræs og timothe tæller det ikke som en blanding.

For målrettede og pligtige efterafgrøder (og husdyrefterafgrøder), samt MFO-efterafgrøder bestående af græs med eller uden urteagtige planter er der ikke krav om blanding.

Dækningsgrad

Efterafgrøderne skal dække arealet dvs. være jævnt fordelt og veletableret. Da kontrolperioden strækker sig over september og oktober måned, vil det i starten af kontrolperioden være i orden med efterafgrøder, som ikke er store og veludviklede, men som har en jævn fremspiring af efterafgrødeplanter.

Oversigt over dækningsgrad i forhold til kontroltidspunkt

Periode, hvor kontrollen gennemføres	Mindstekrav til dækningsgrad
11/9 – 14/9	15 %
15/9 – 20/9	20 %
21/9 – 25/9	25 %
26/9 – 1/10	30 %
2/10 – 6/10	35 %
7/10 – 29/10	40 %

Ovenstående trappemodell gælder ikke for efterafgrøder med såfrist 30. august. Her skal du som tommelfingerregel godkende arealet, hvis efterafgrøden består af minimum 30 planter pr. m².

For yderligere information vedrørende kontrollen af målrettede og pligtige/husdyrefterafgrøder, se delinstruks 7 "Efterafgrøder" i instruksen "Instruks for kontrol af arealordninger og efterafgrøder 2017". For yderligere information vedrørende kontrollen af MFO-efterafgrøder, se delinstruks 3 "Grønne krav" i instruksen "Instruks for kontrol af arealordninger og efterafgrøder 2017".

Cikorie

- *Cichorium intybus*
- Såtidspunkt: senest 1. august

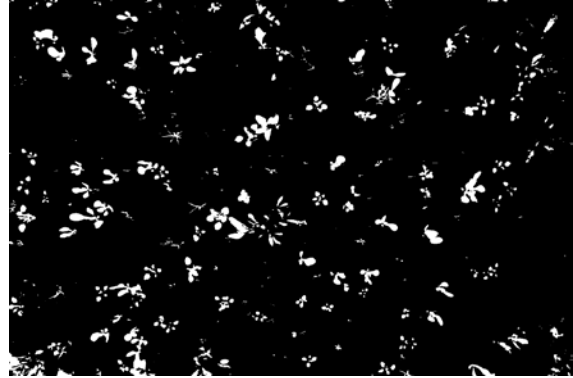

Honningurt

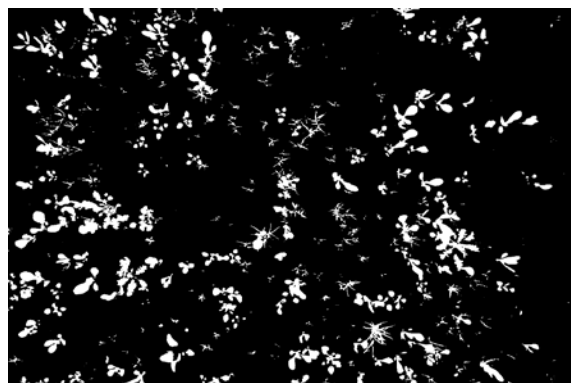
- *Phacelis tanacetifolia*
- Såtidspunkt: senest 30. august

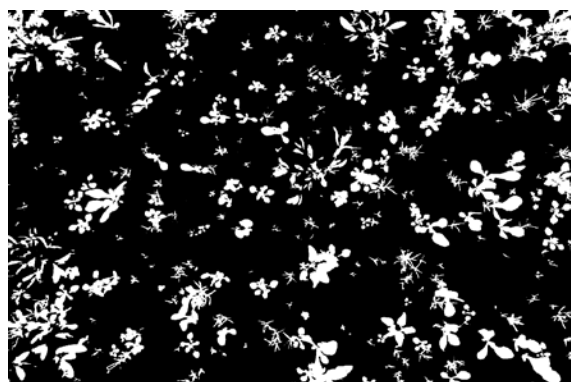
Cikorie

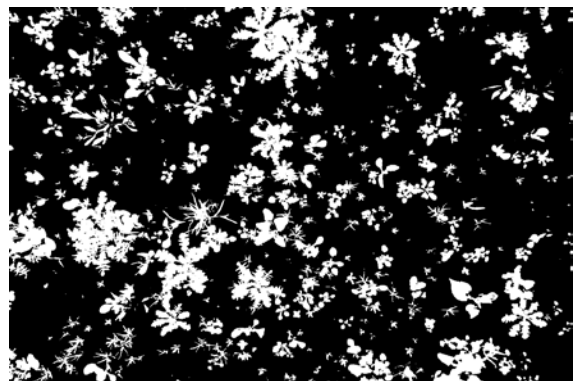
5

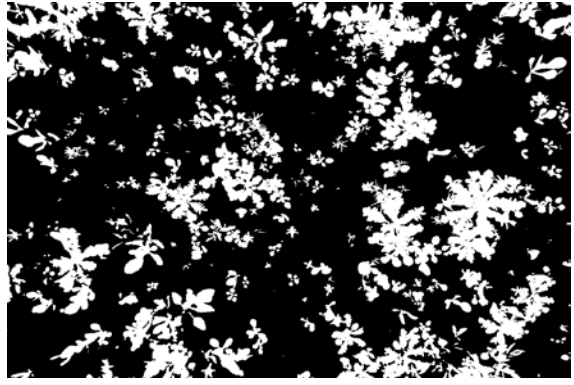
10

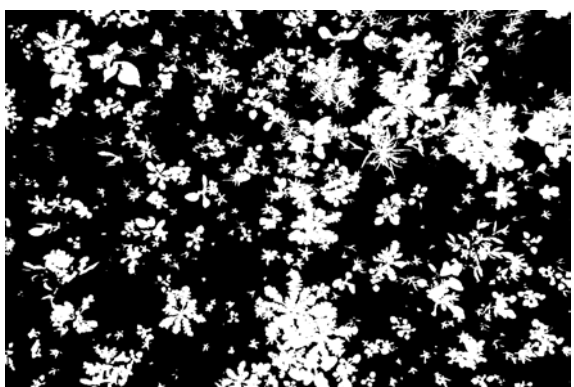
15

20

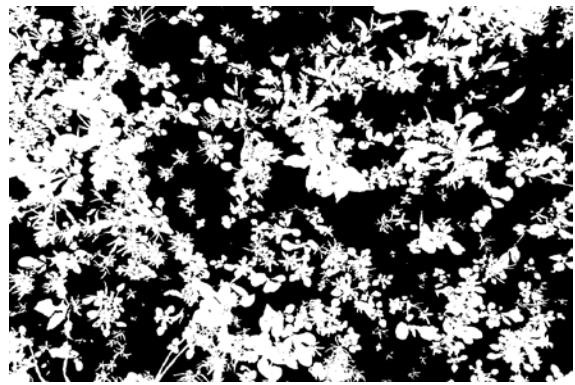

25

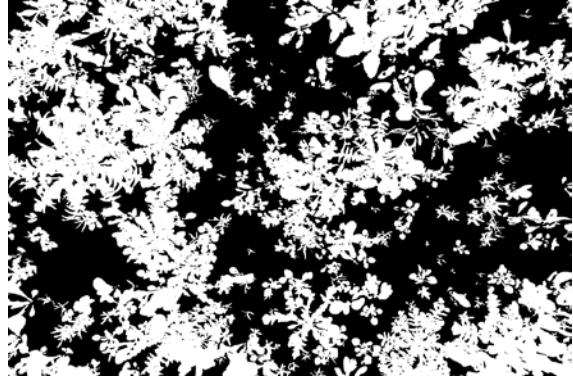

30

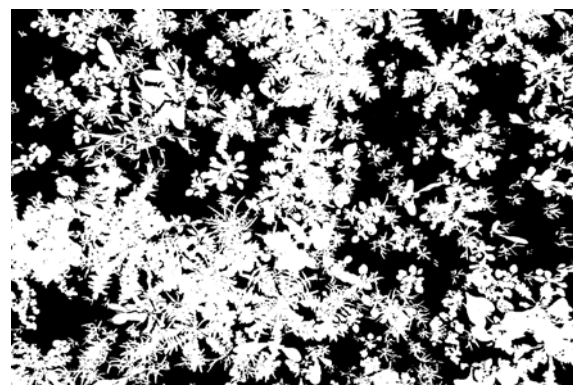
35

40

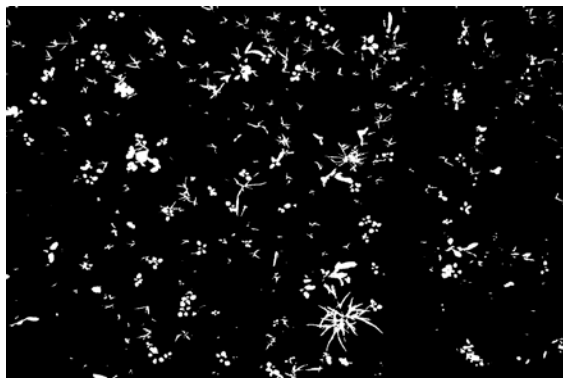

45

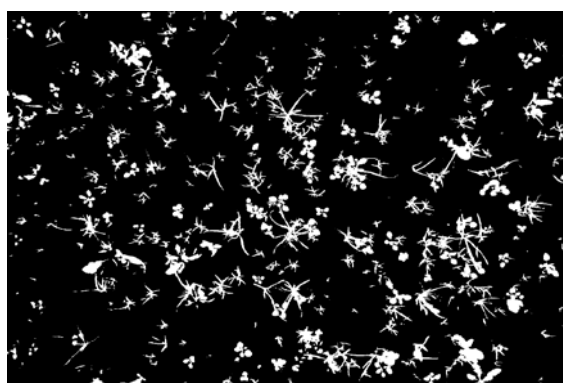

50

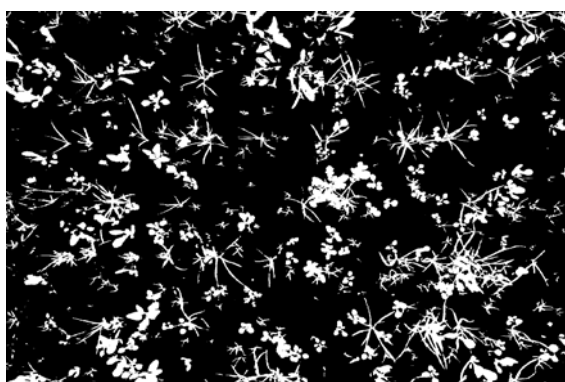
Cikorie og græs

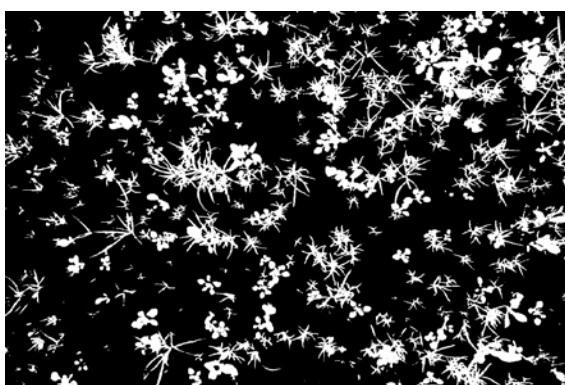
5

10

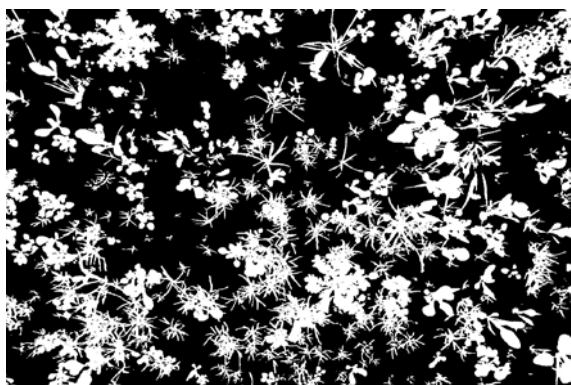
15

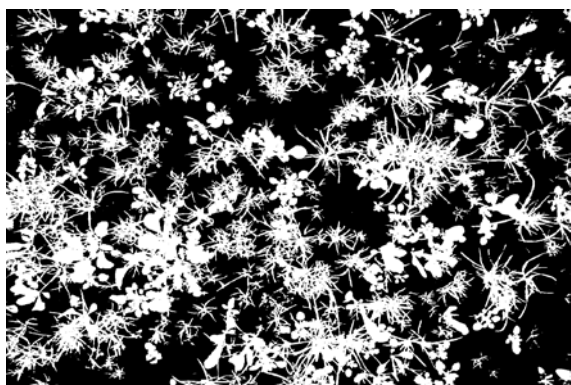
20

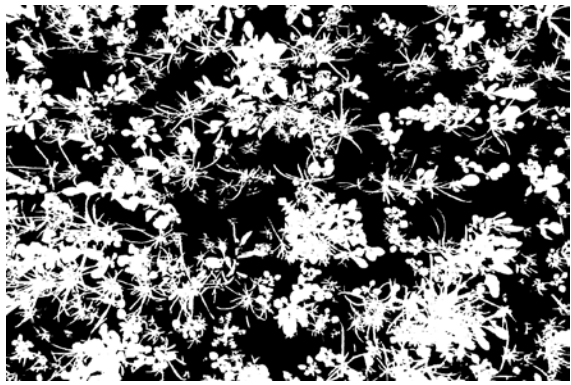
25

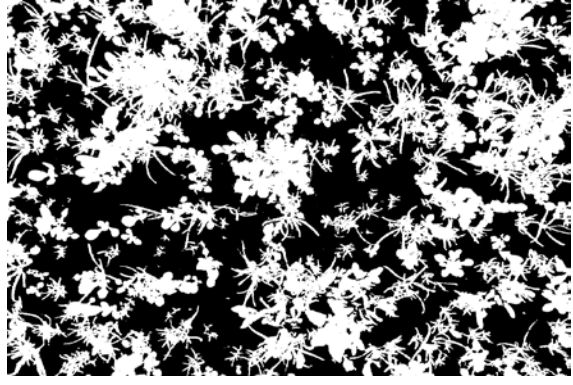
30

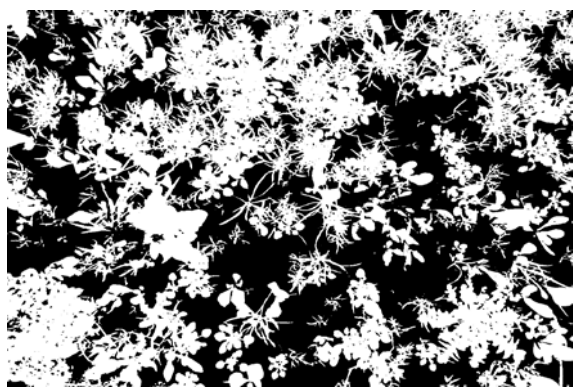
35

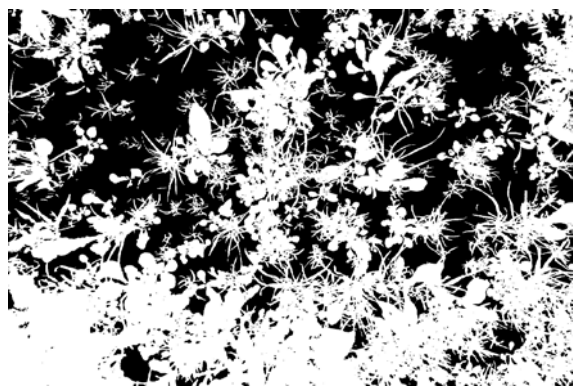
40

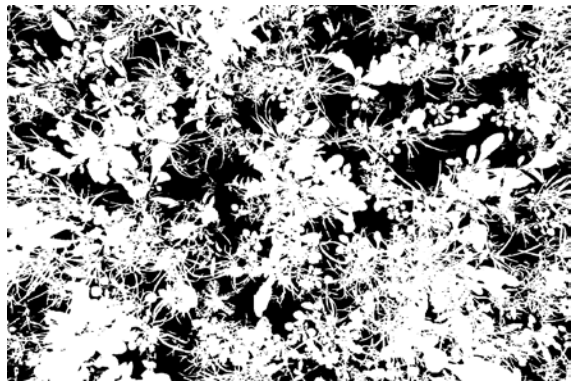
45

50

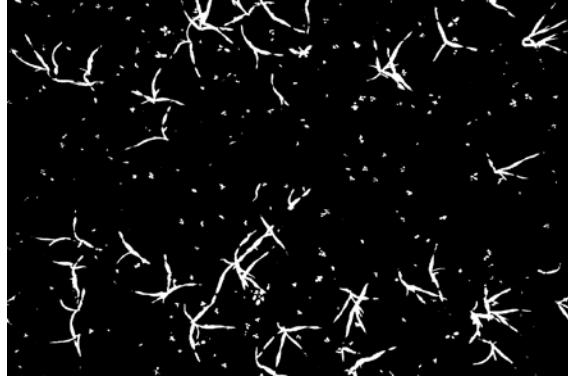

55

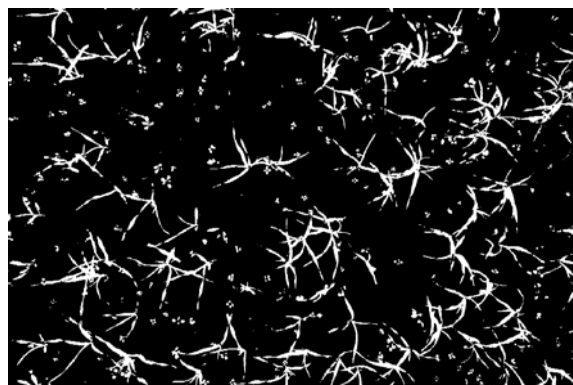

60

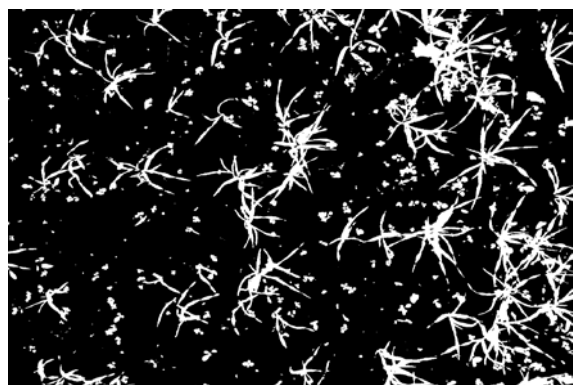
Cikorie og korn

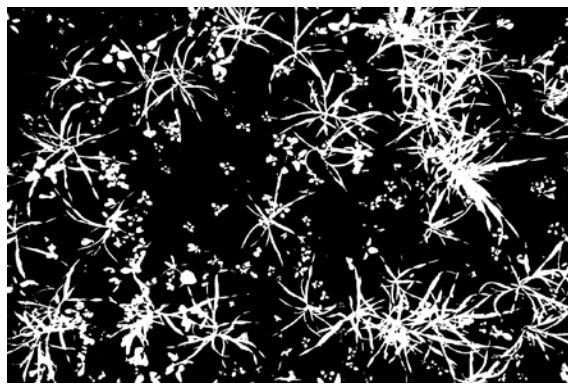
5

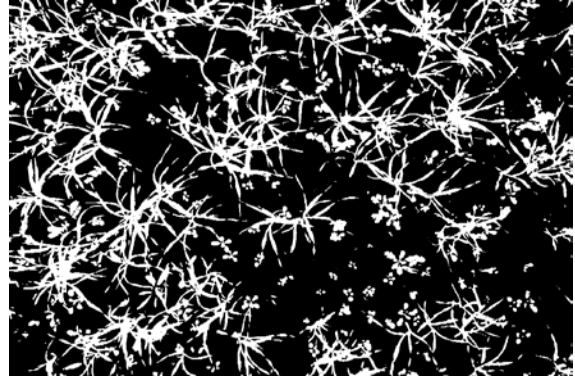
10

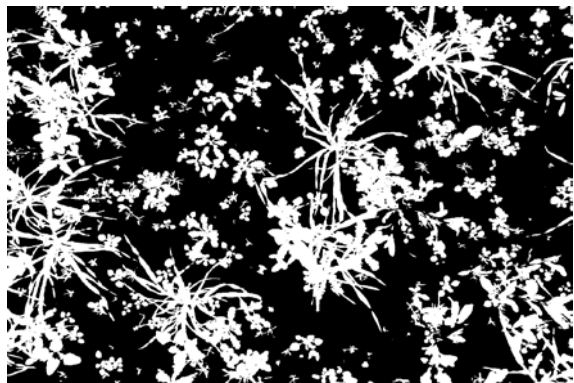
15

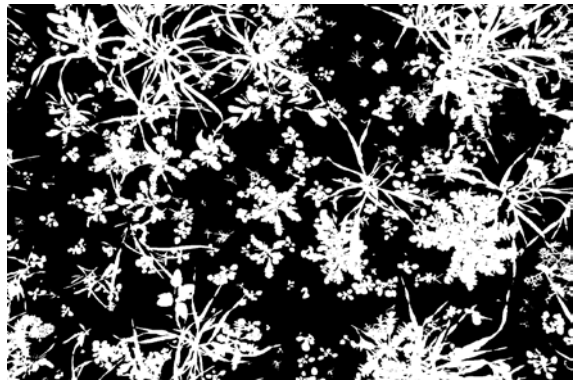
20

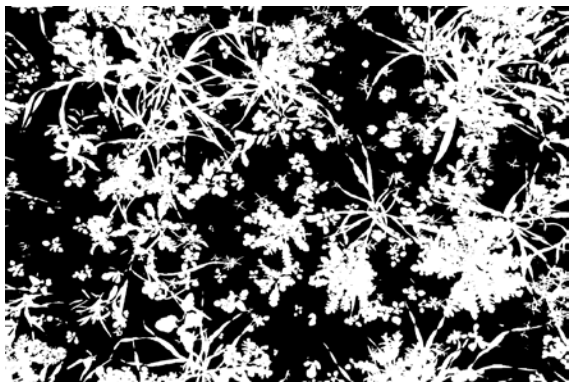
25

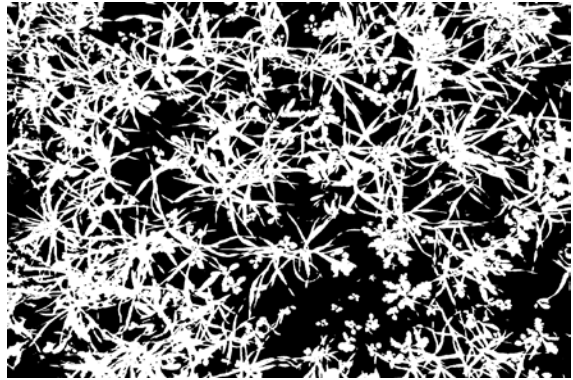
30

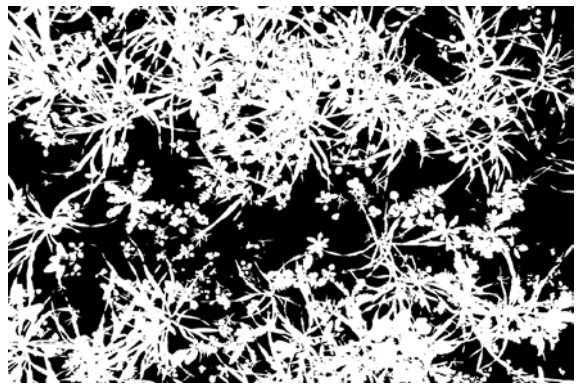
35

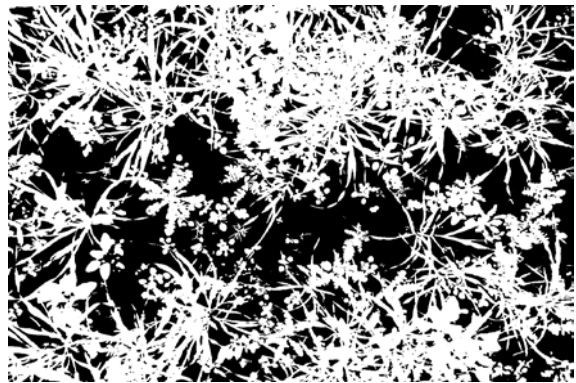
40

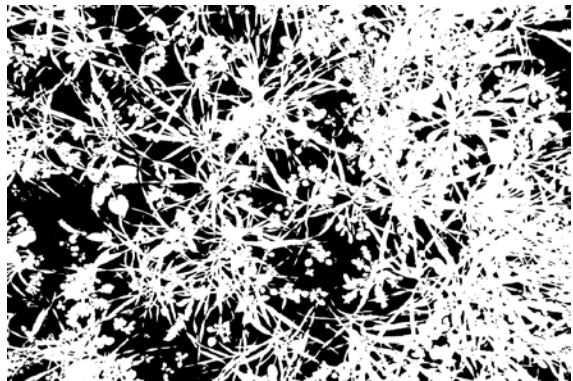
45

50

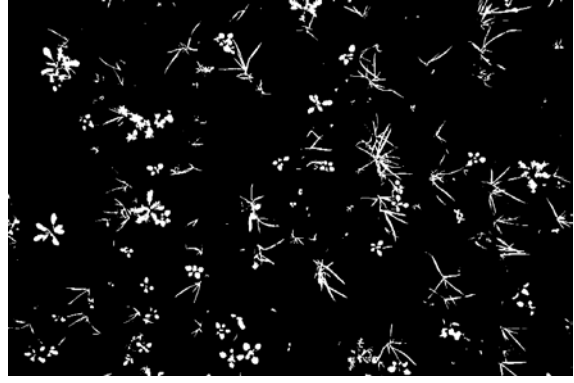
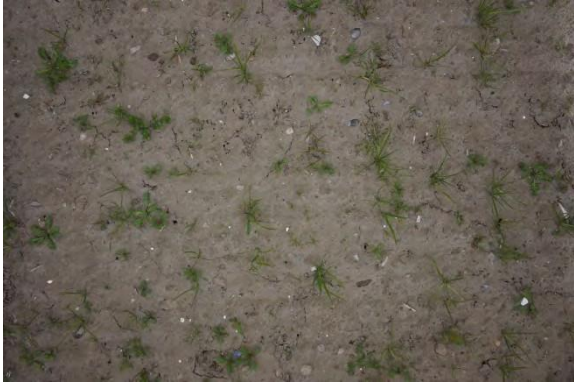

55

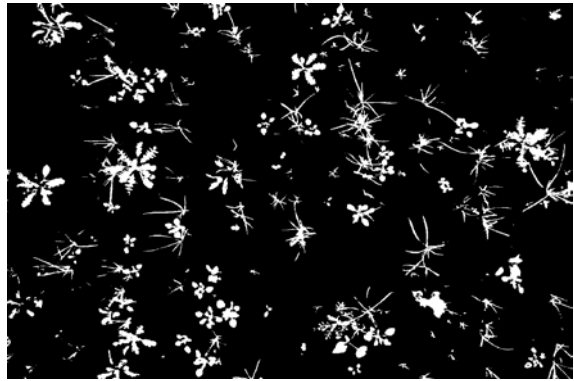
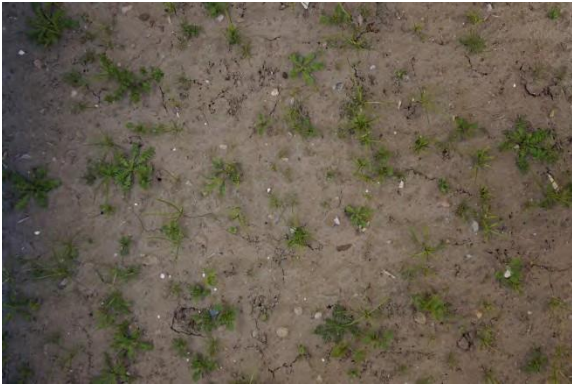

60

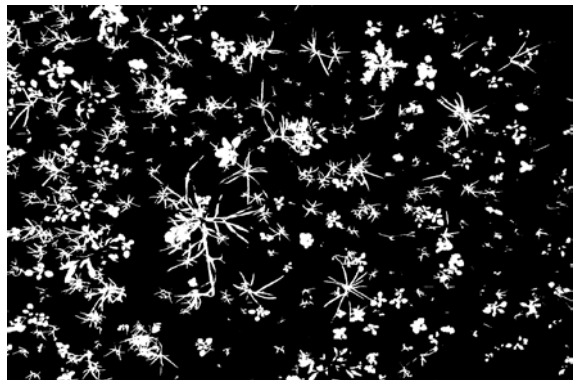
Græs, renbestand

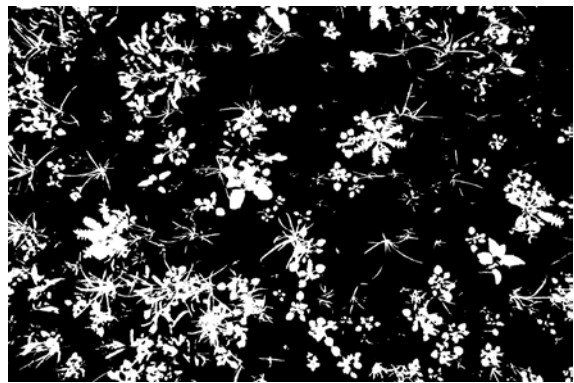
5

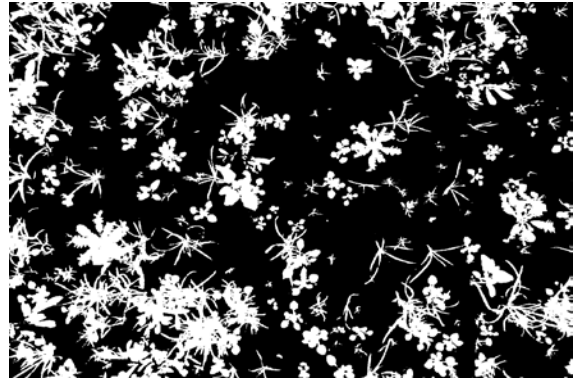
10

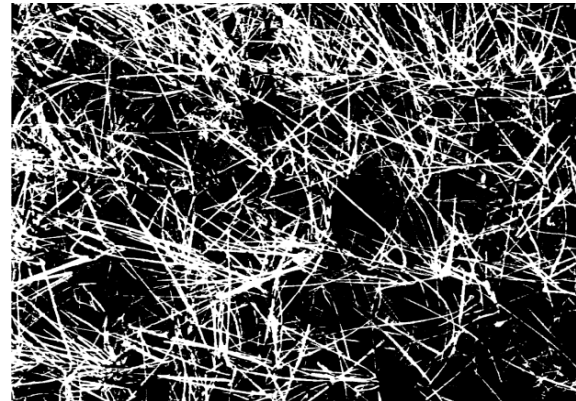
15

20

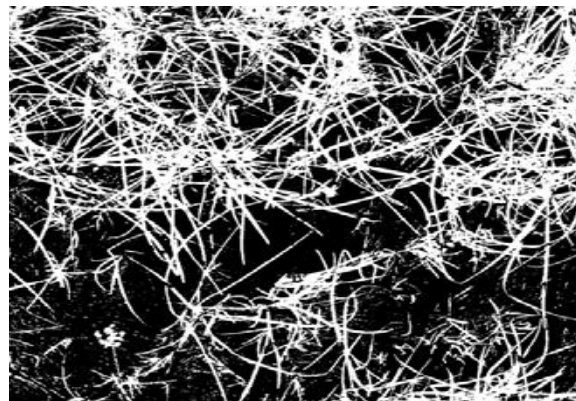

25

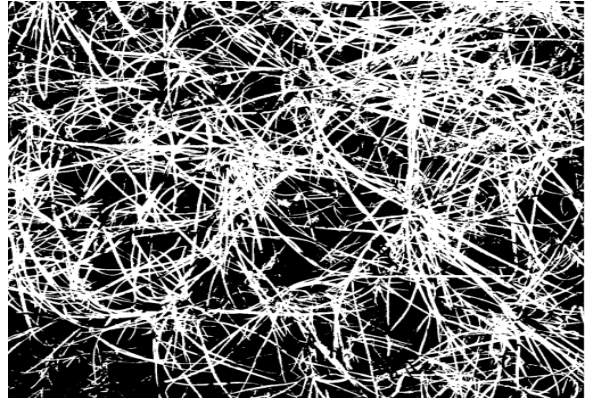

30

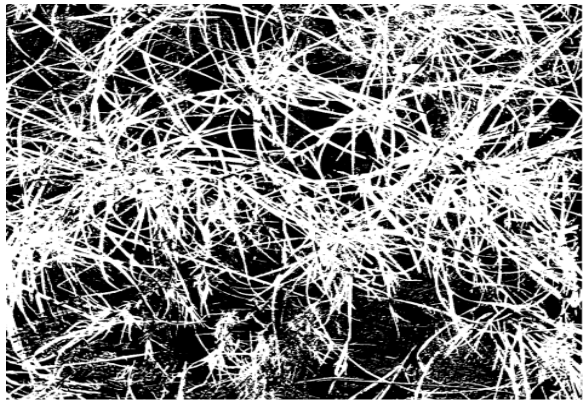
35

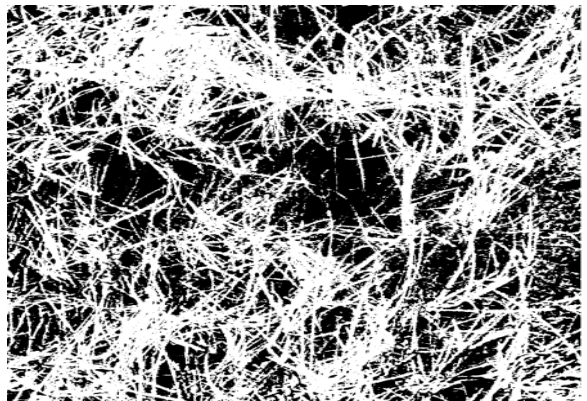
40

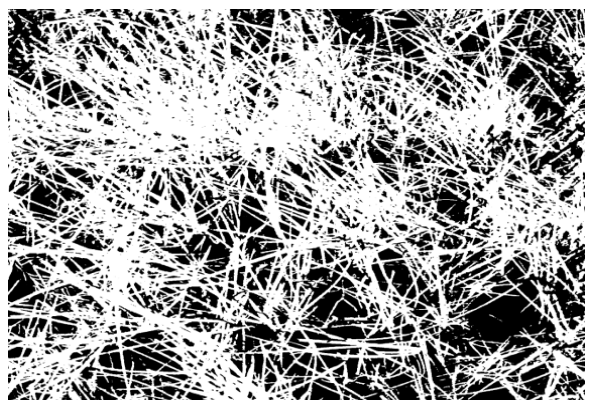
45

50

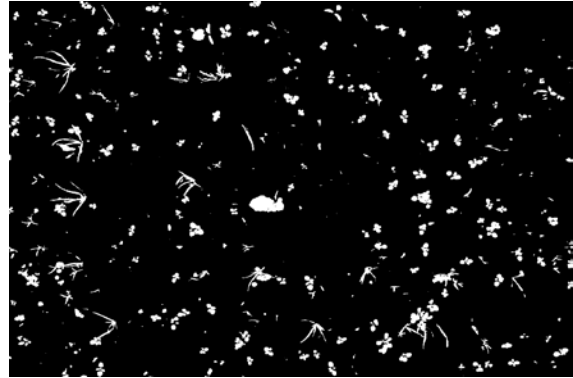

55

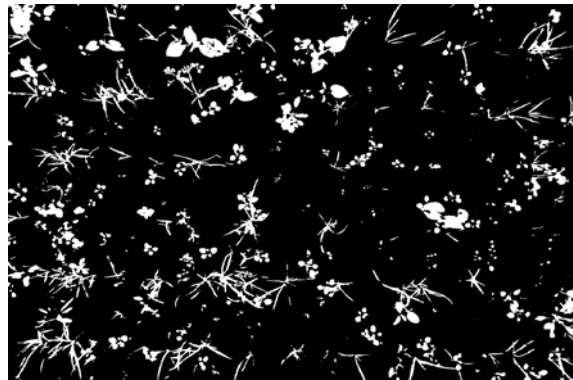

60

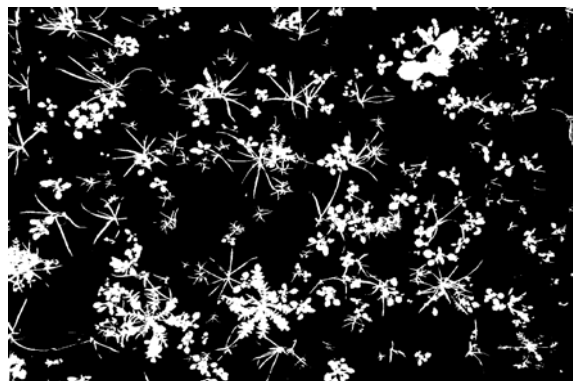
Græs og hvidkløver

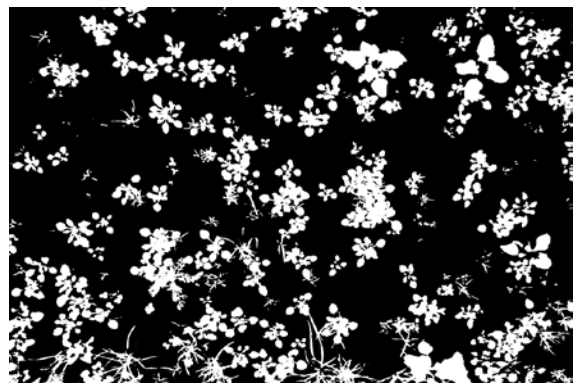
5

10

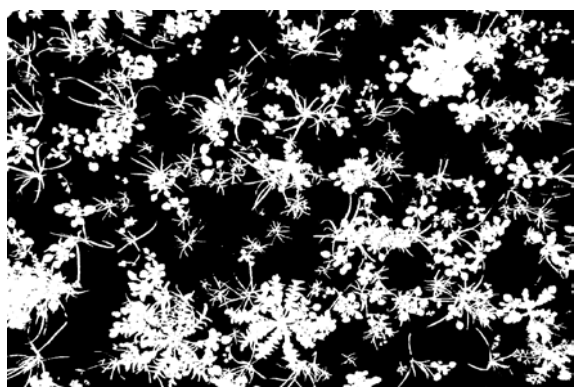
15

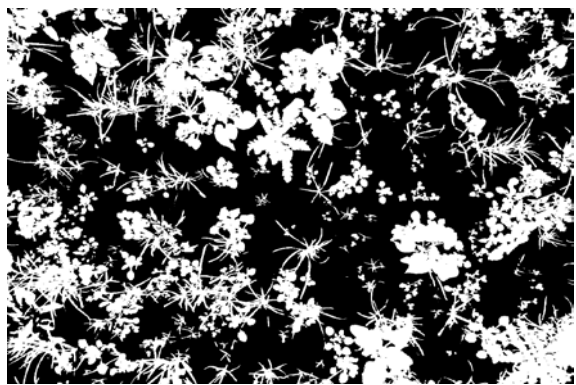
20

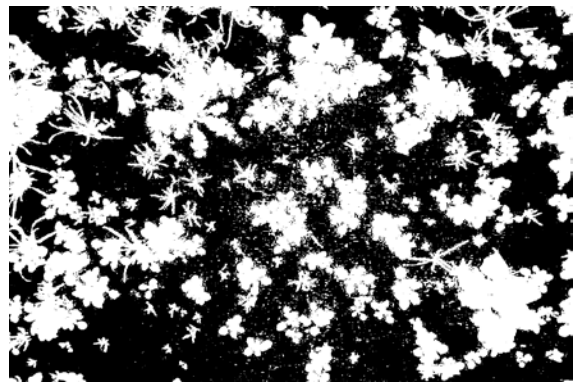
25

30

35

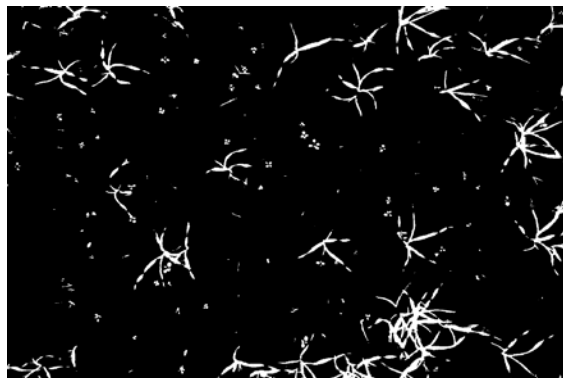
40

45

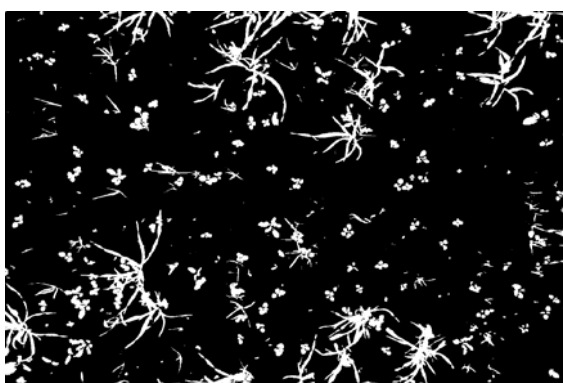
50

55

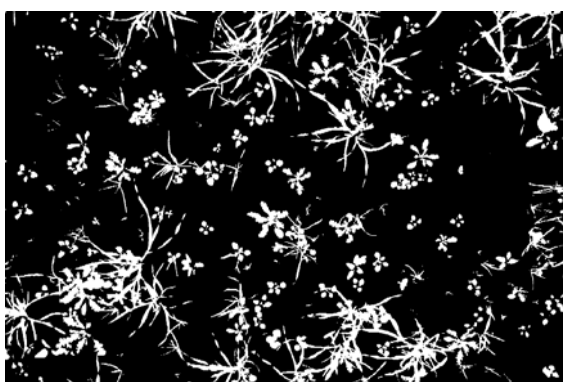
Græs og korn

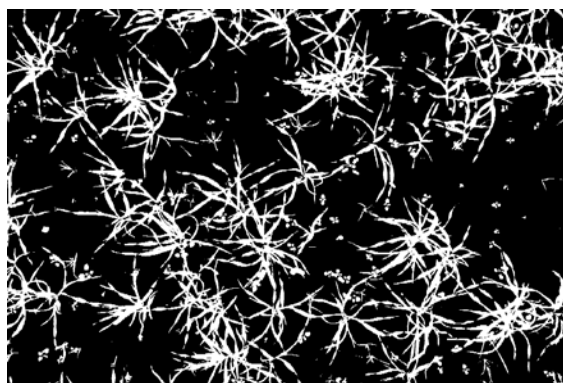
5

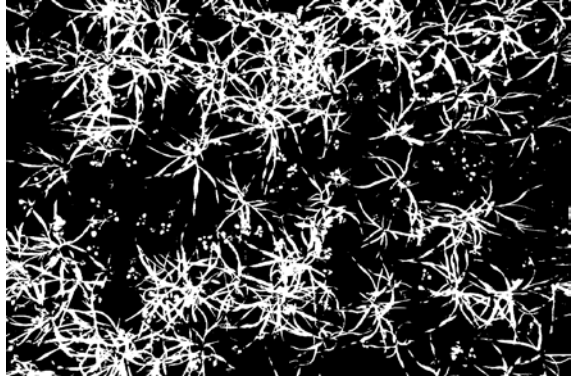
10

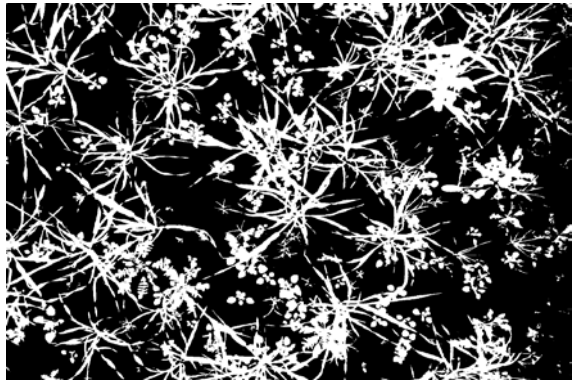
15

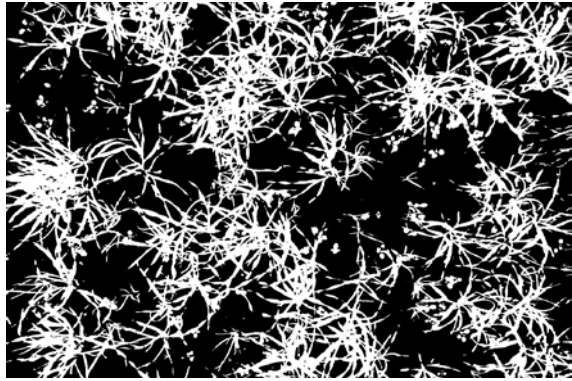
20

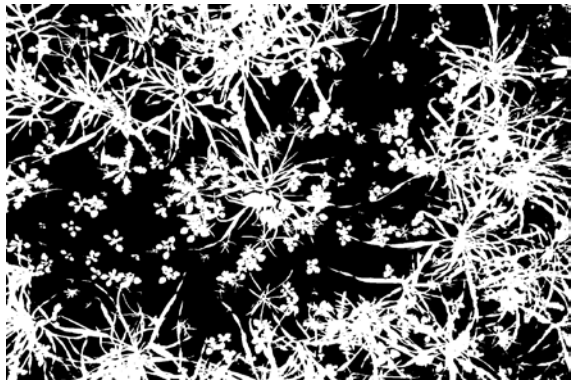
25

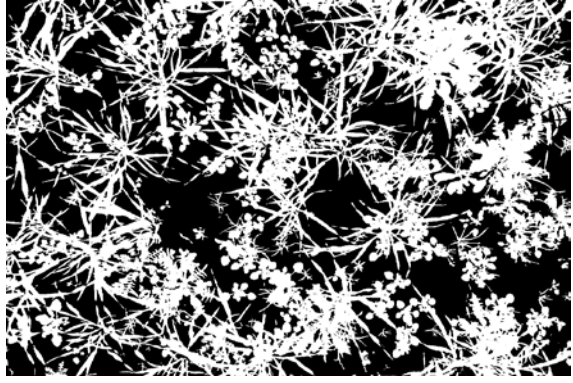
30

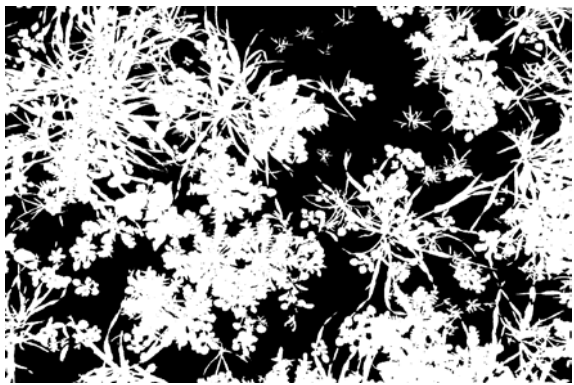
35

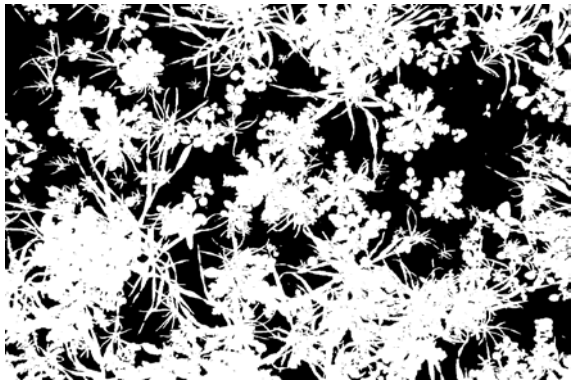
40

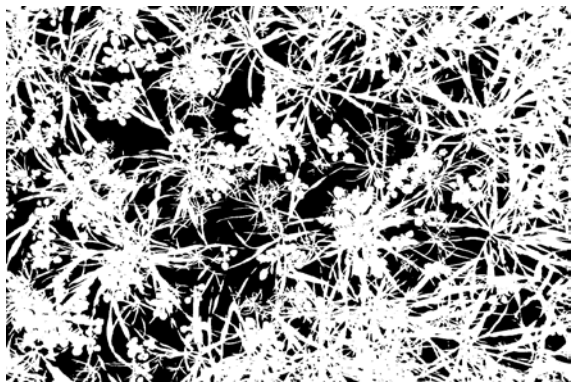
45

50

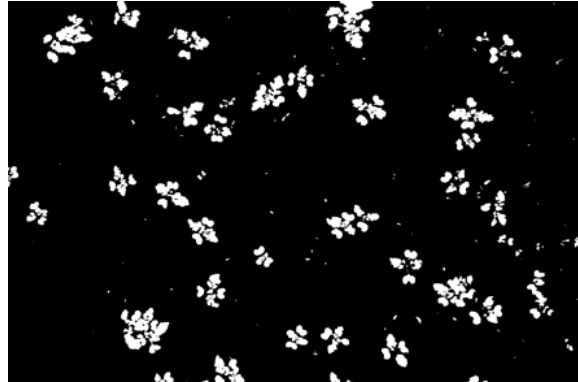

55

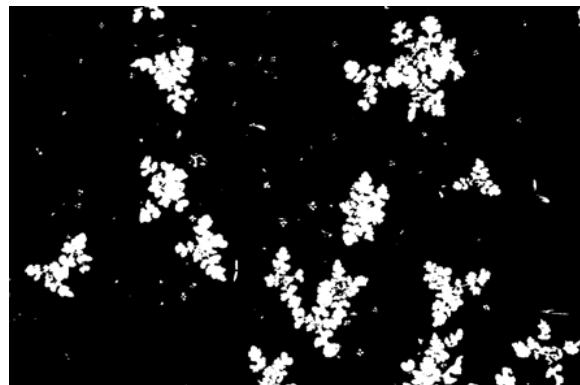

60

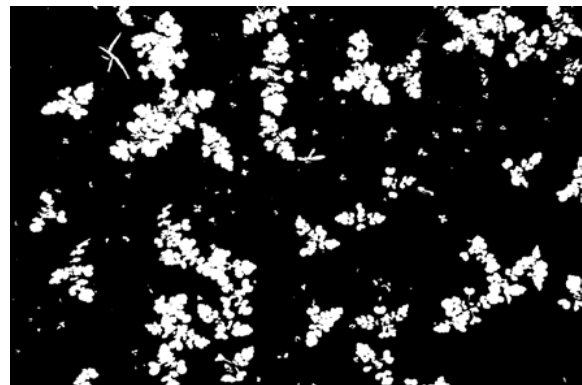
Gul sennep

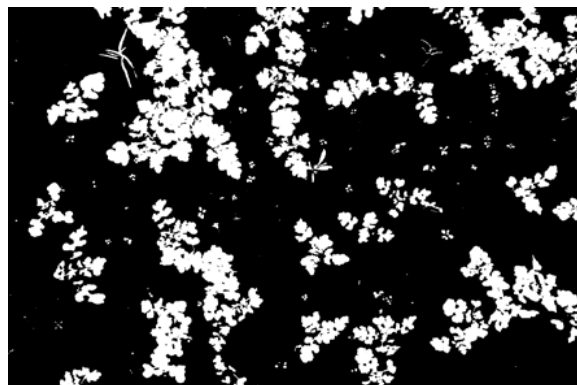
5

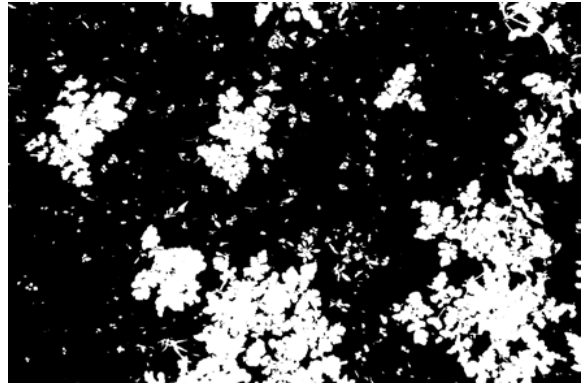
10

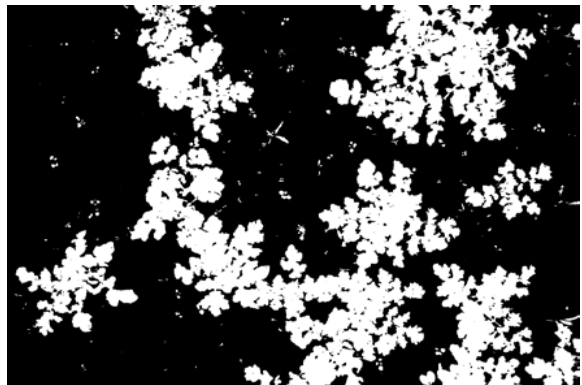
15

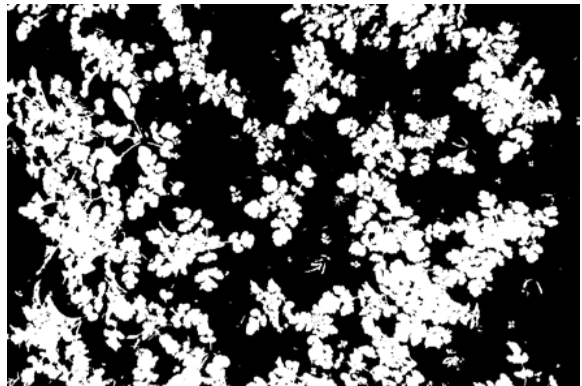
20

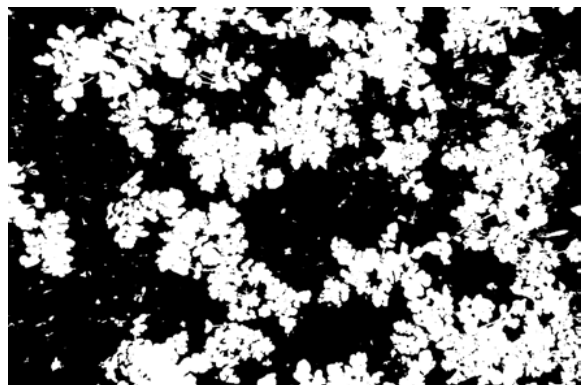
25

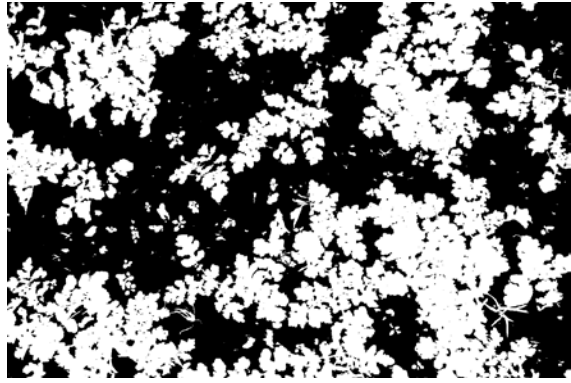
30

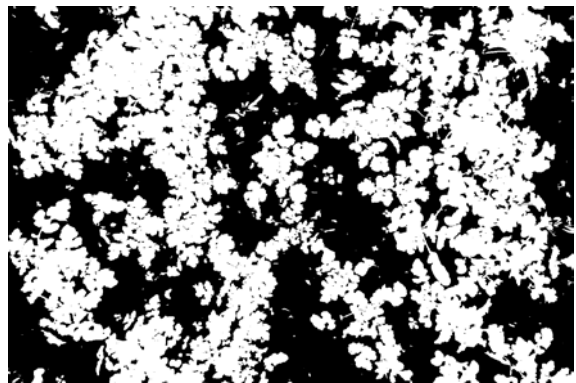
35

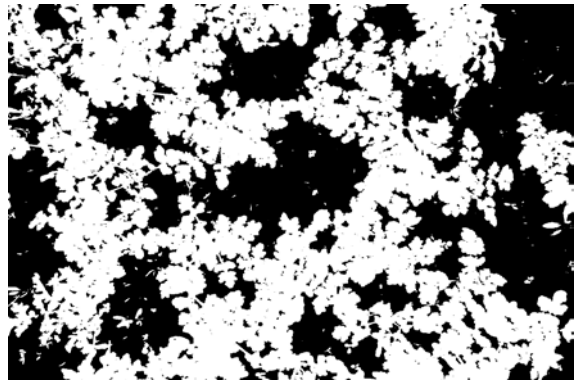
40

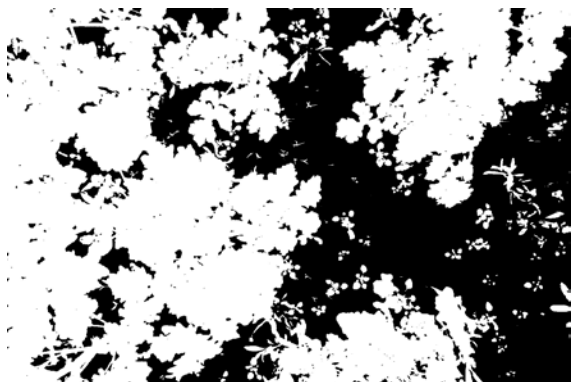
45

50

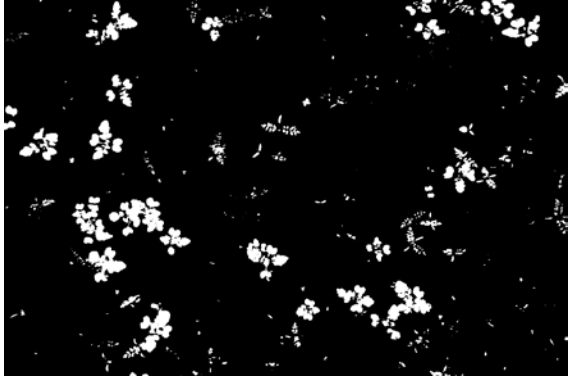

55

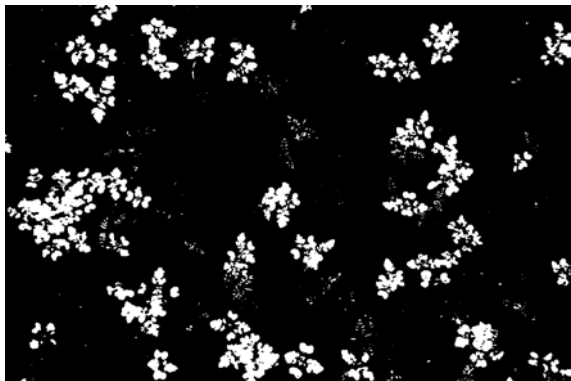

60

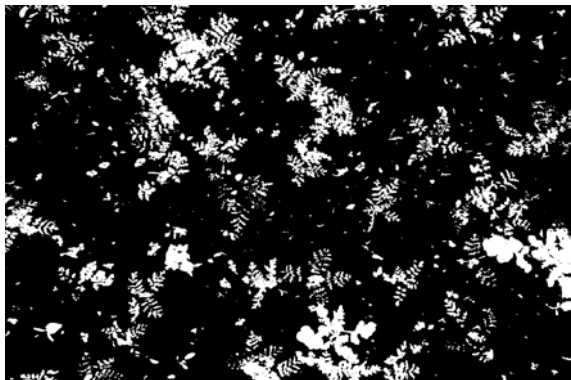
Gul sennep og honningurt

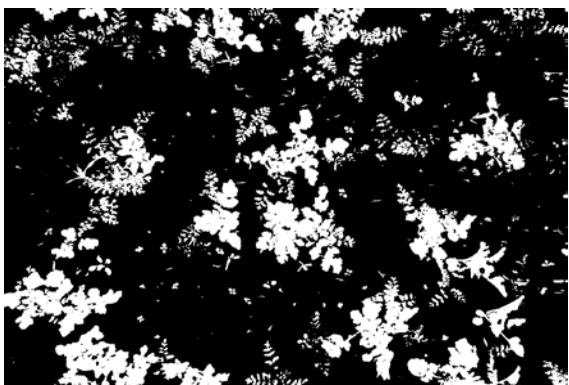
5

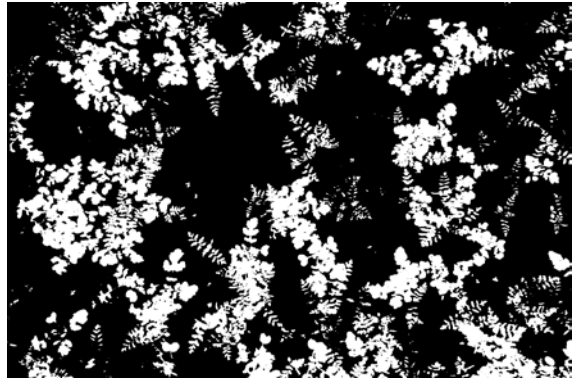
10

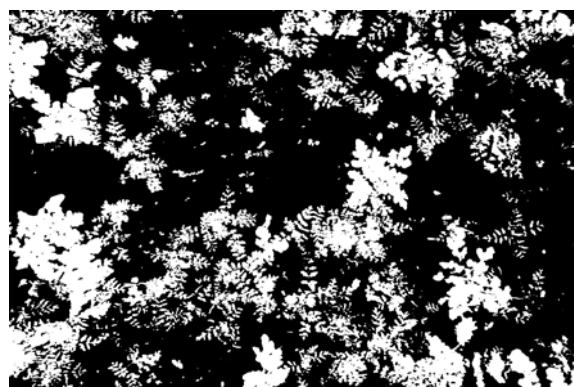
15

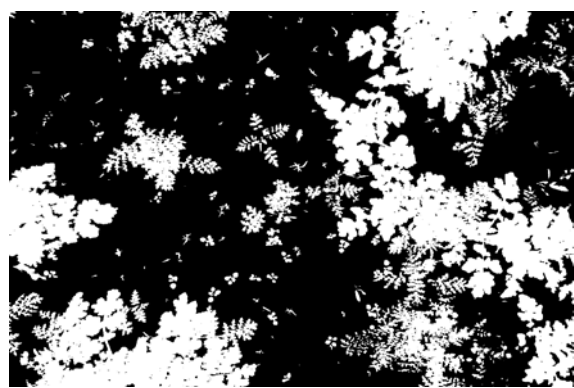
20

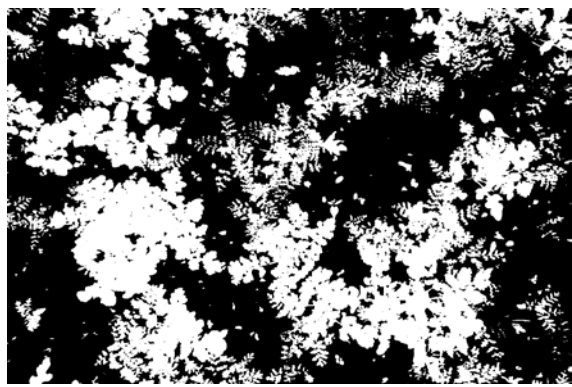
25

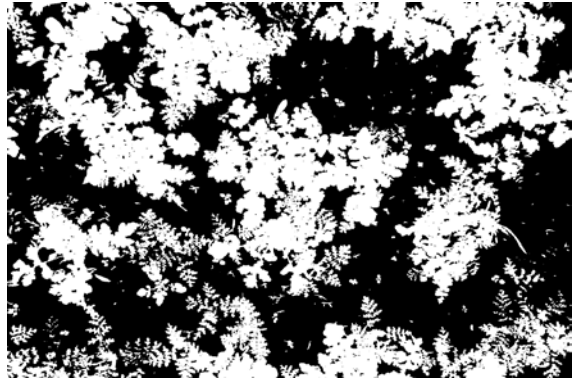
30

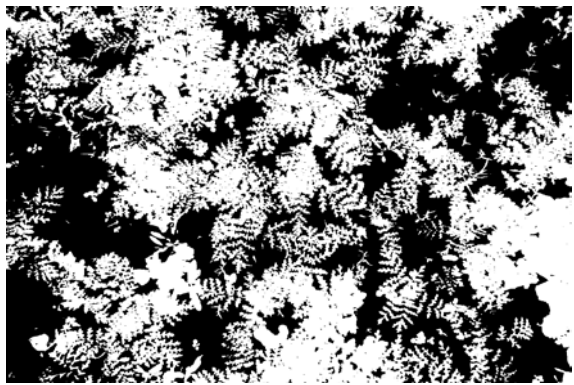
35

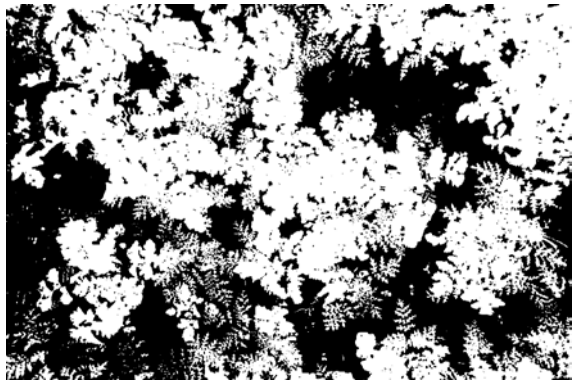
40

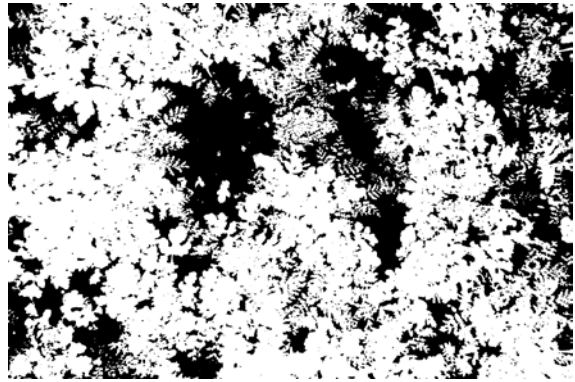
45

50

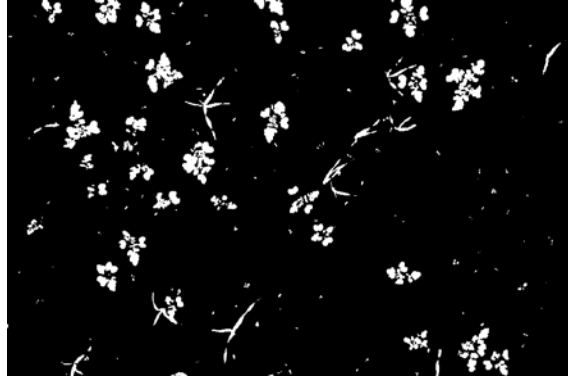

55

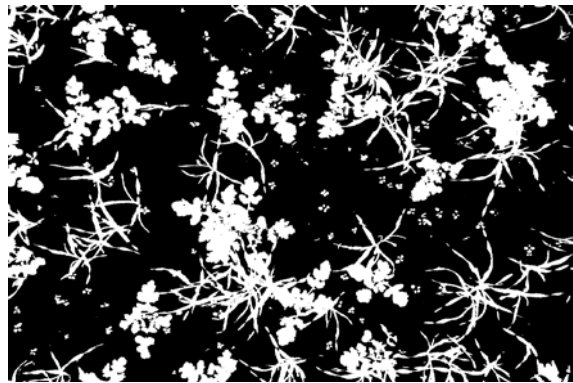

60

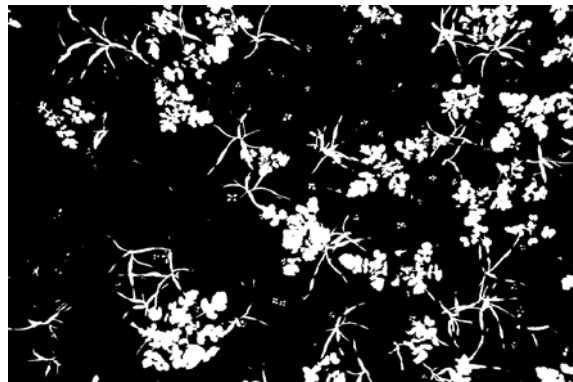
Gul sennep og korn

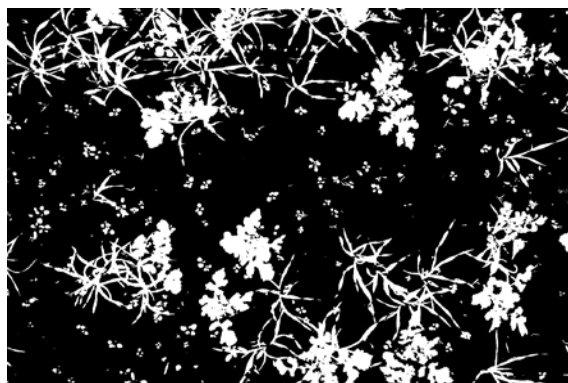
5

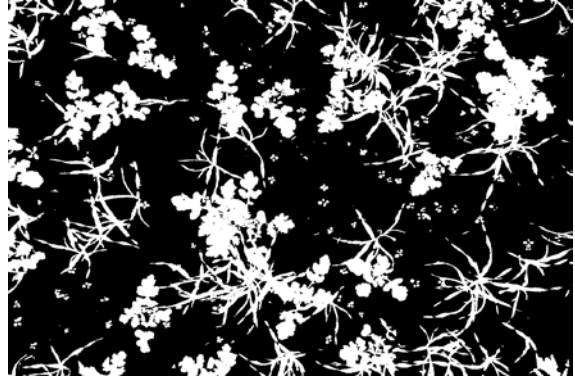
10

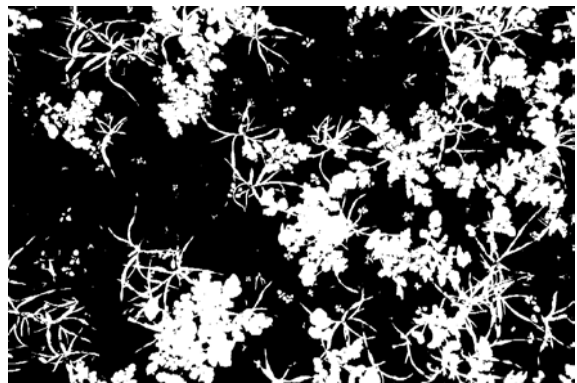
15

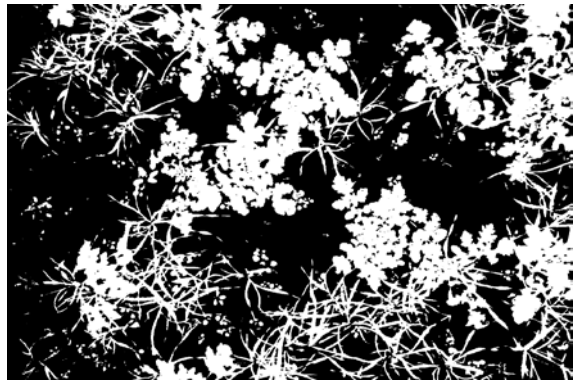
20

25

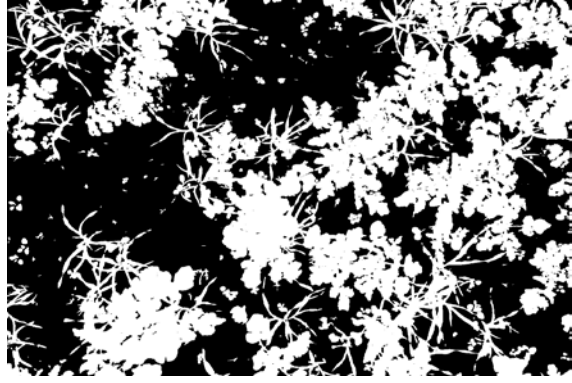
30

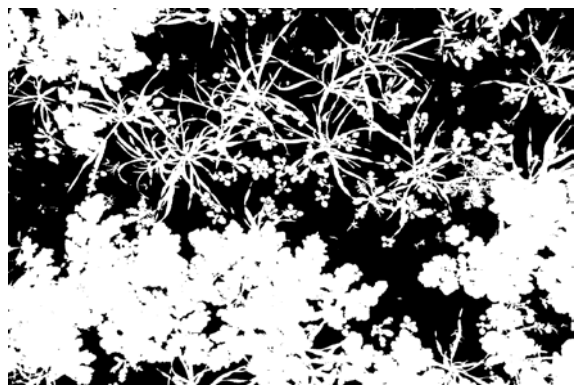
35

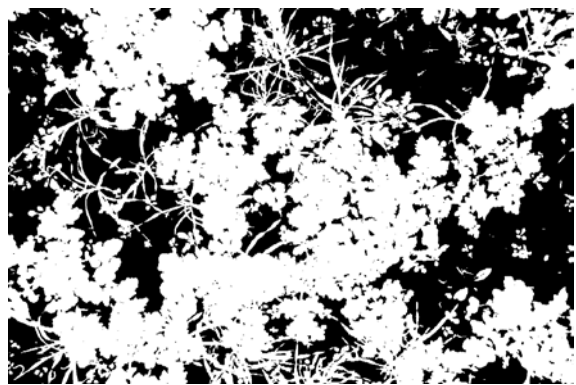
40

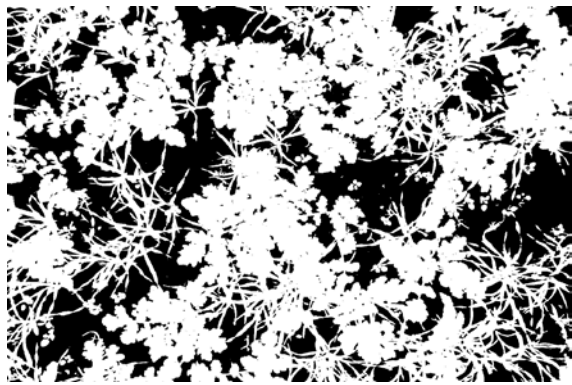
45

50

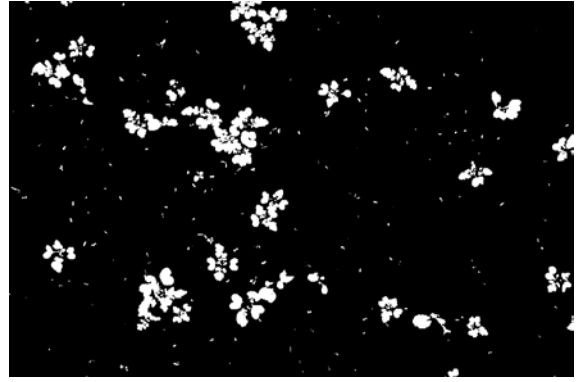

55

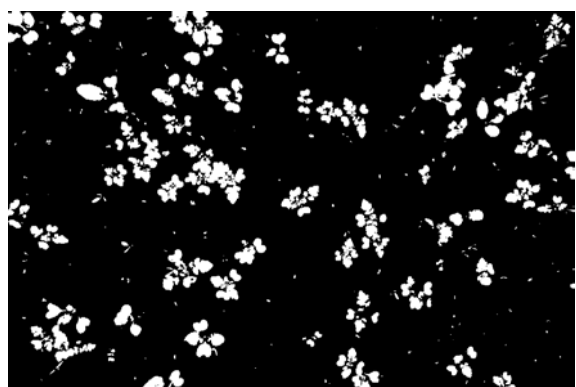

60

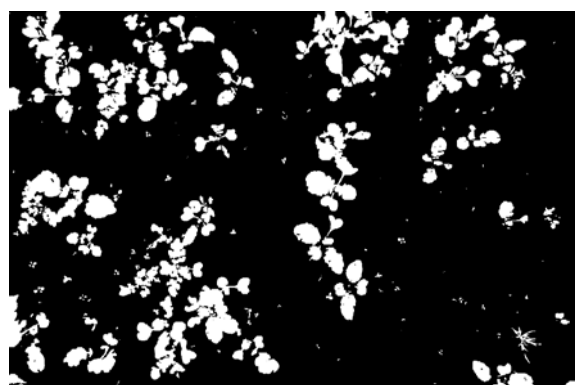
Gul sennep og olieræddike

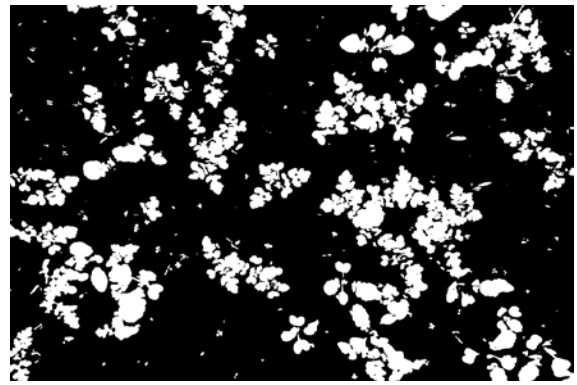
5

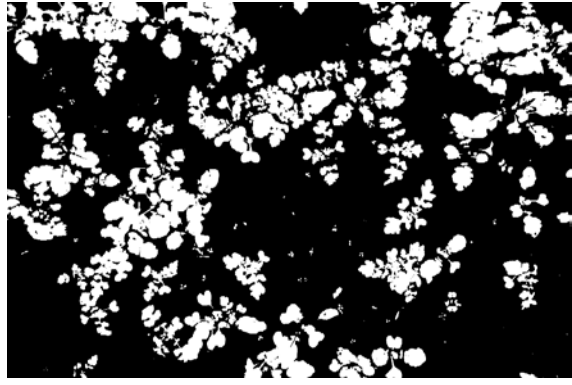
10

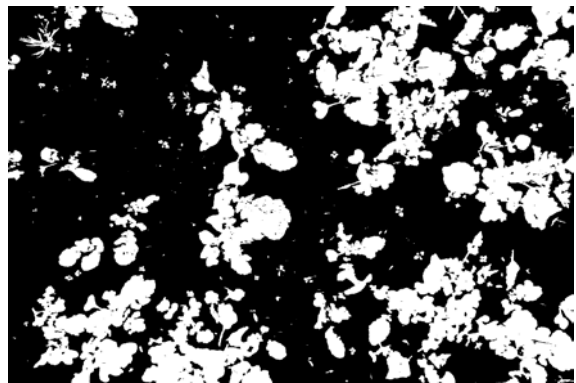
15

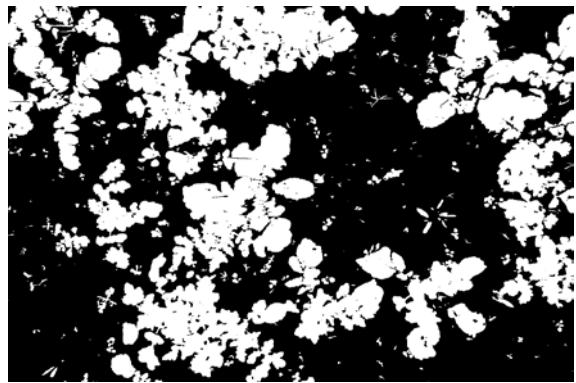
20

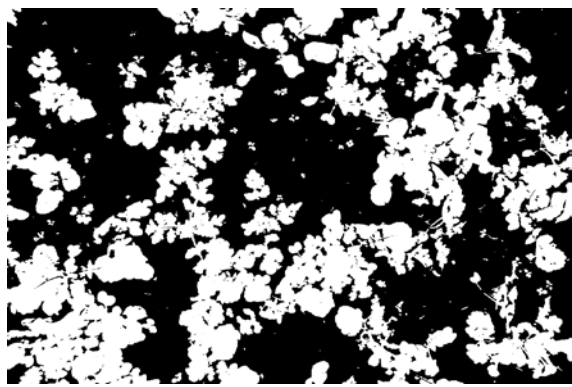
25

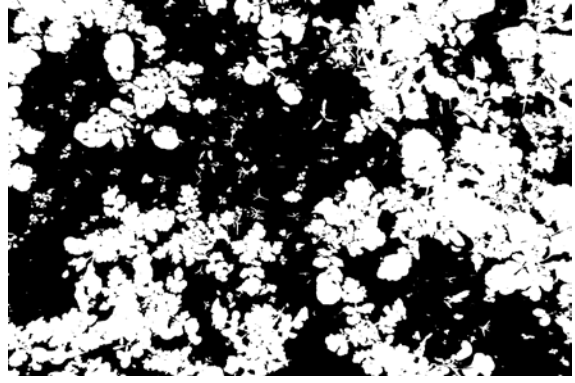
30

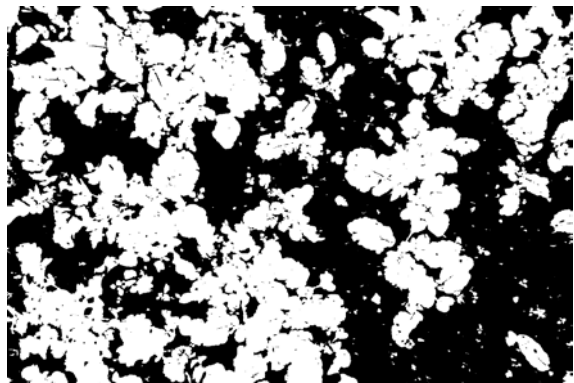
35

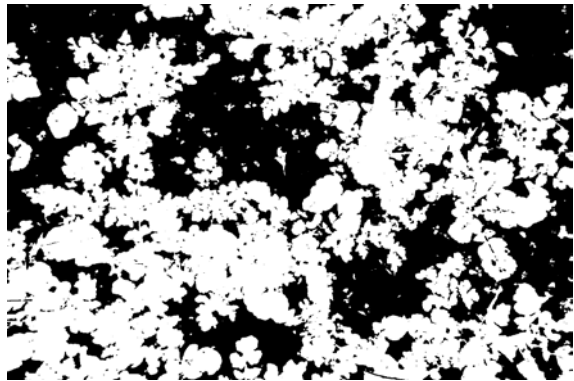
40

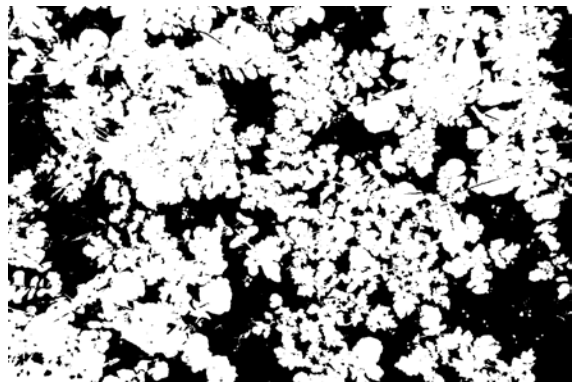
45

50

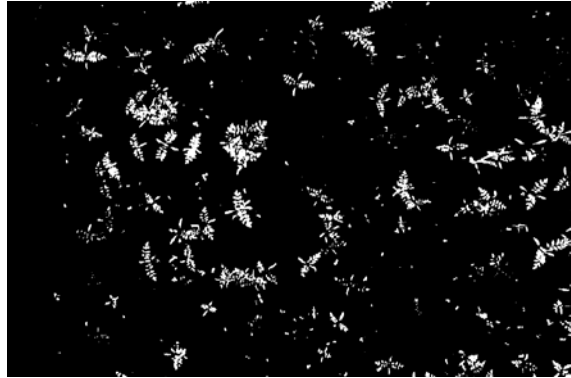

55

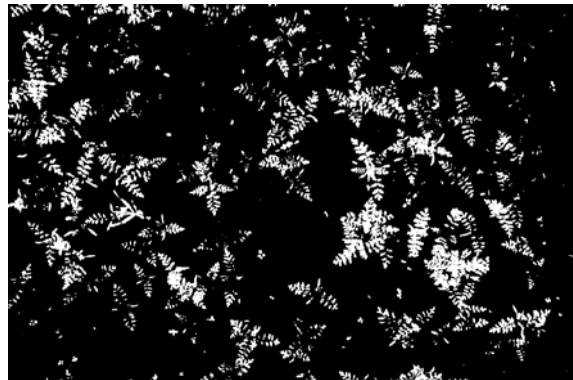

60

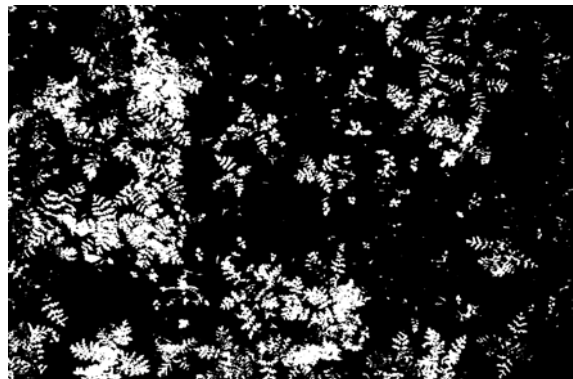
Honningurt

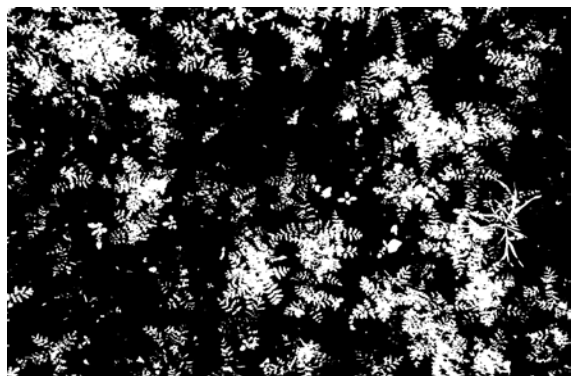
5

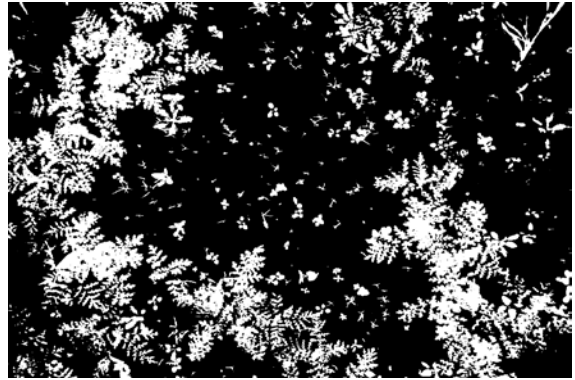
10

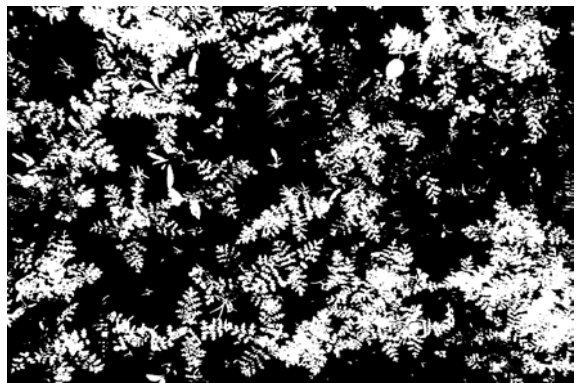
15

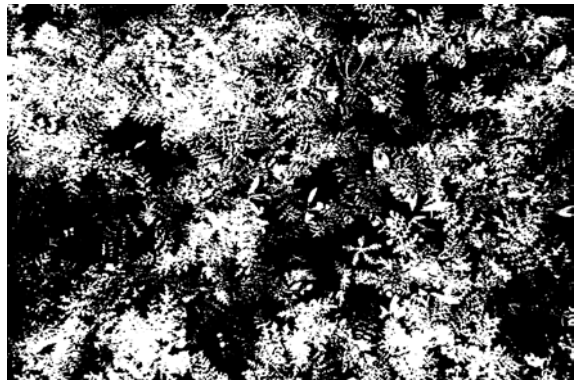
20

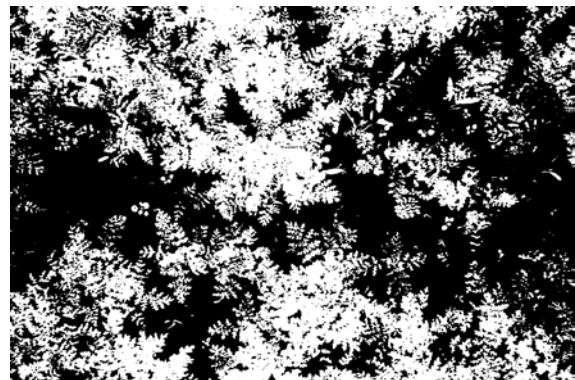
25

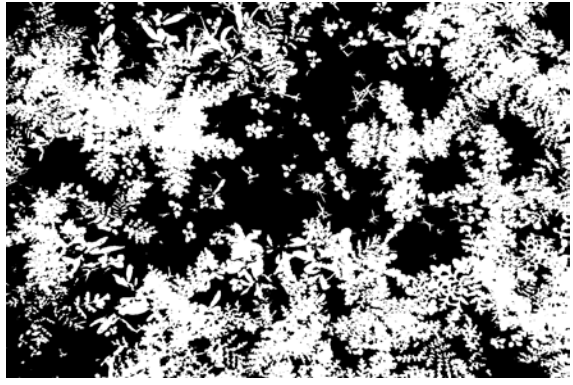
30

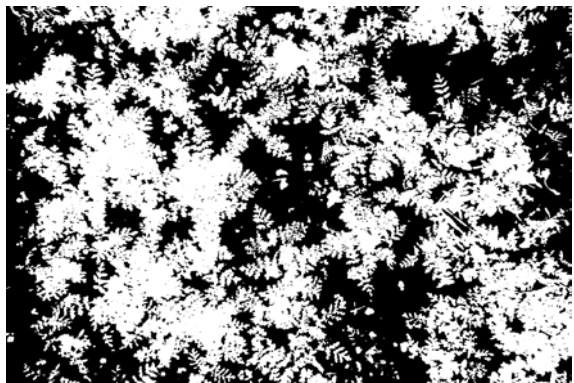
35

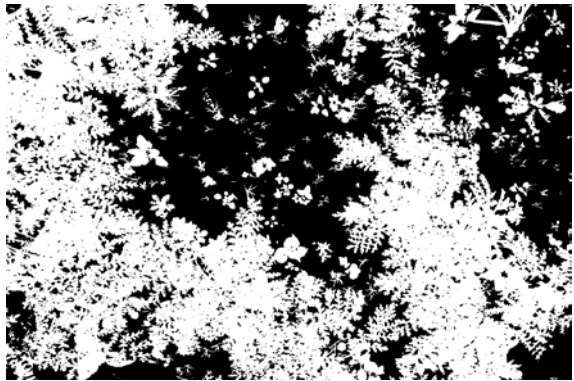
40

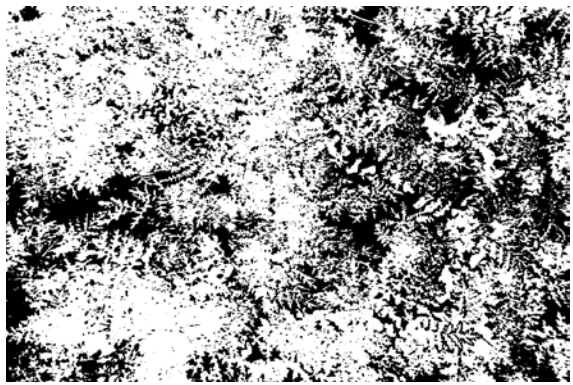
45

50

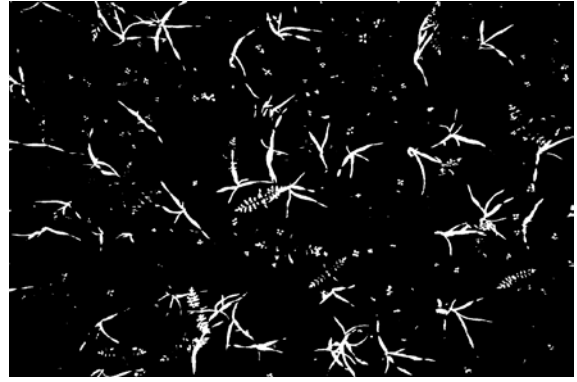

55

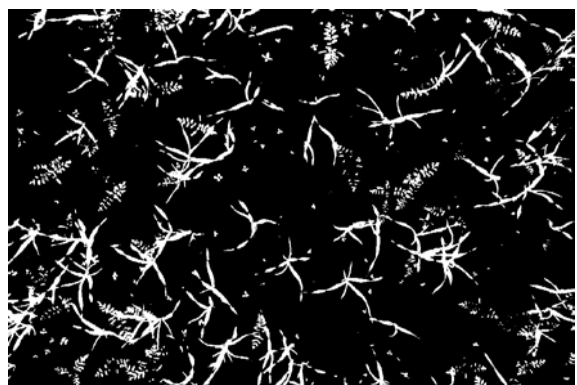

60

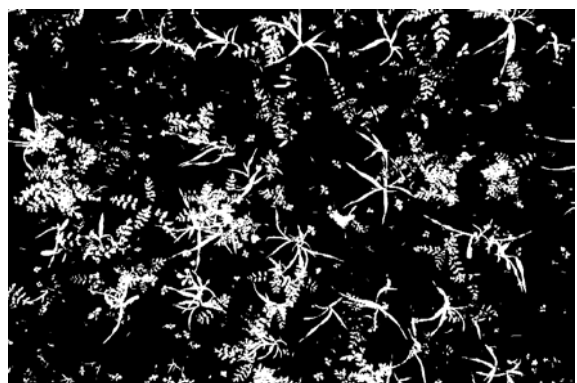
Honningurt og korn

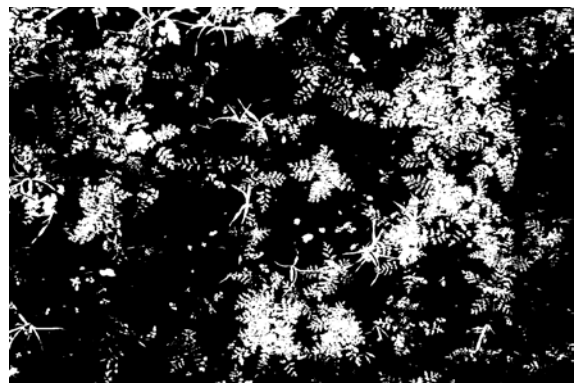
5

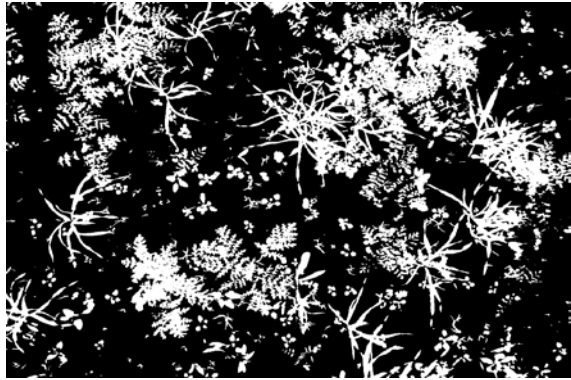
10

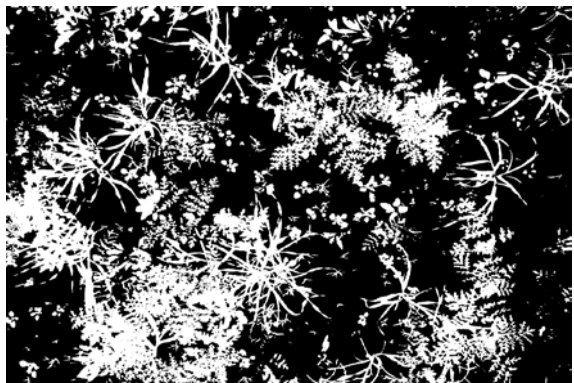
15

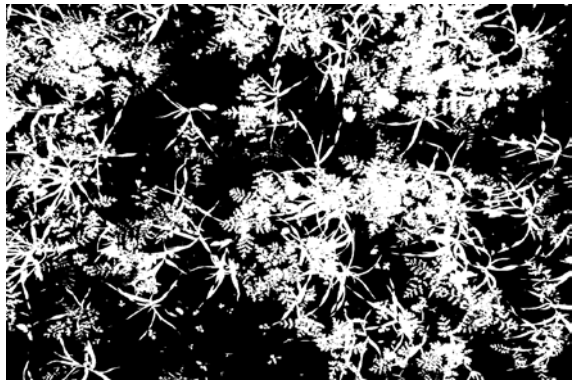
20

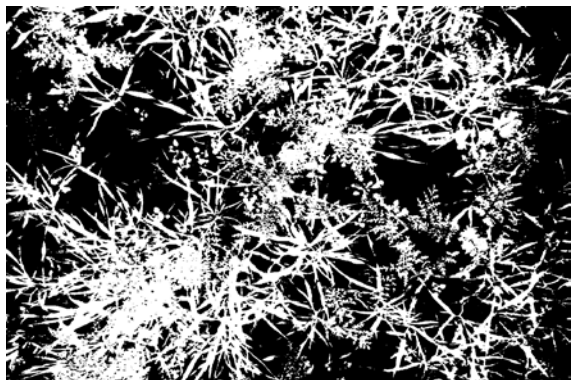
25

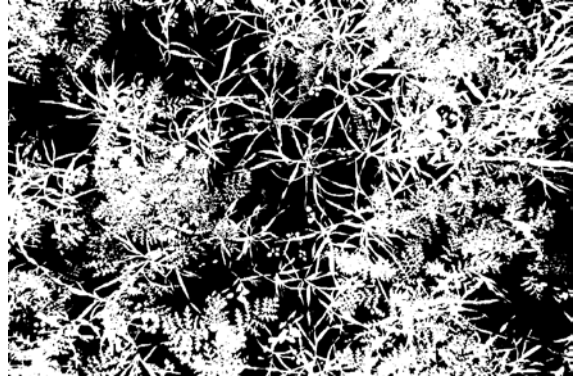
30

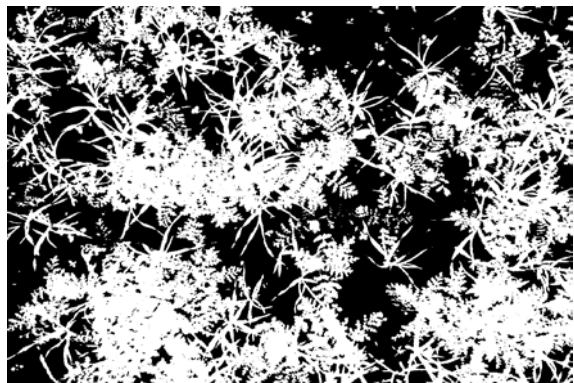
35

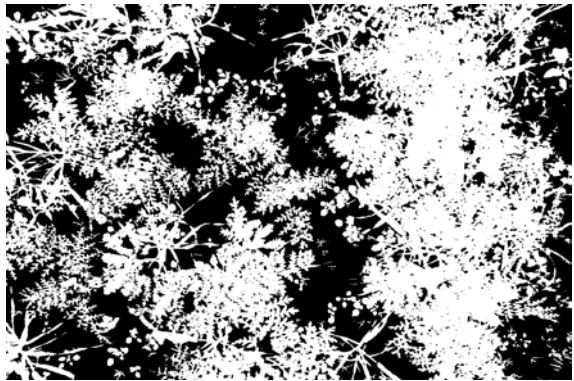
40

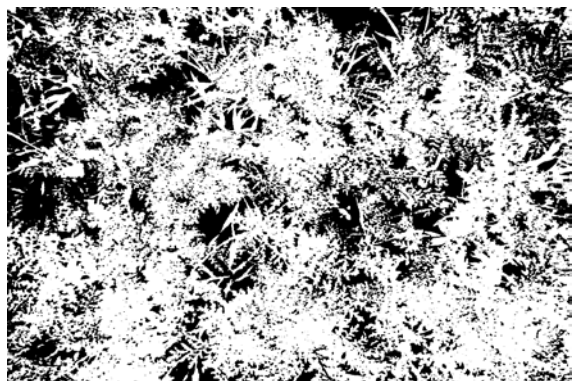
45

50

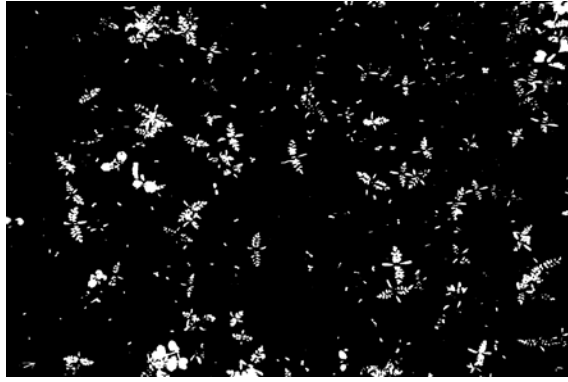

55

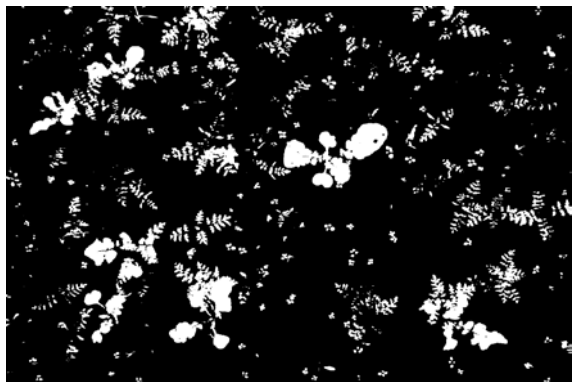

60

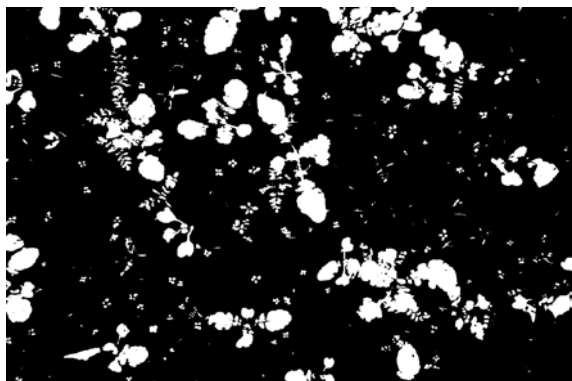
Honningurt og olieræddike

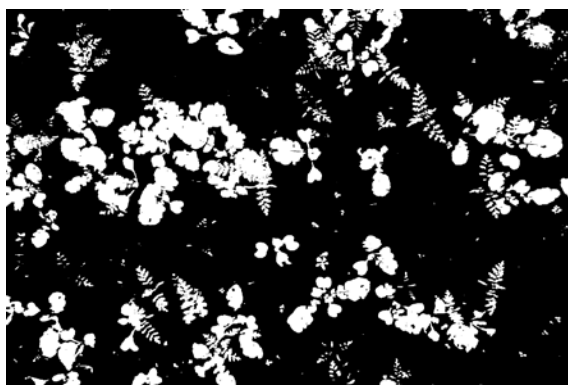
5

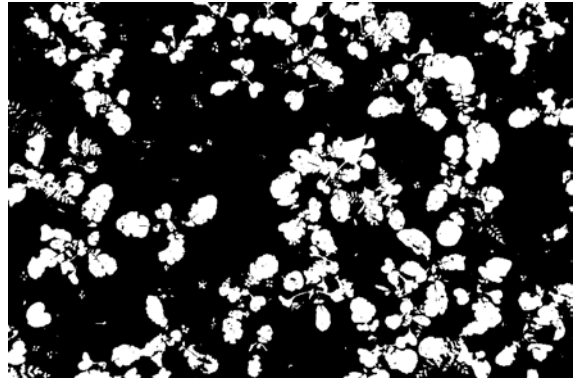
10

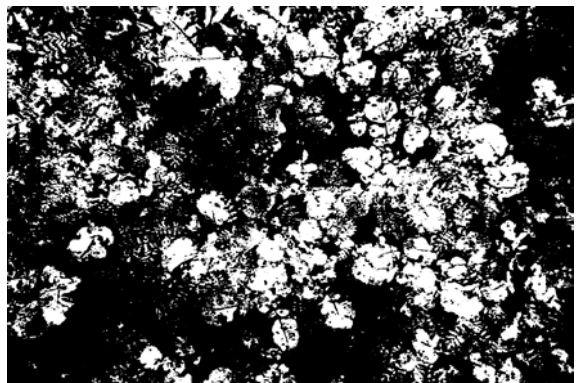
15

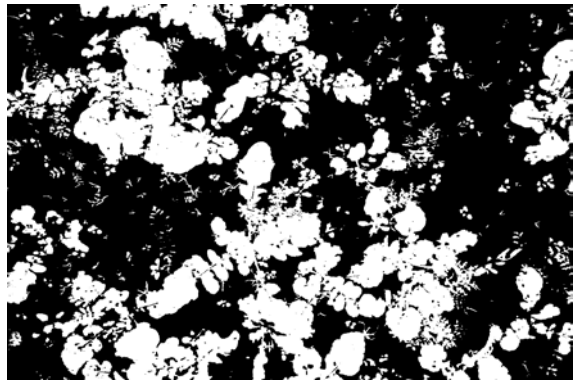
20

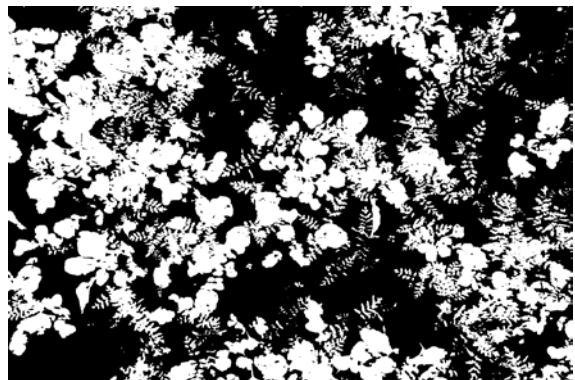
25

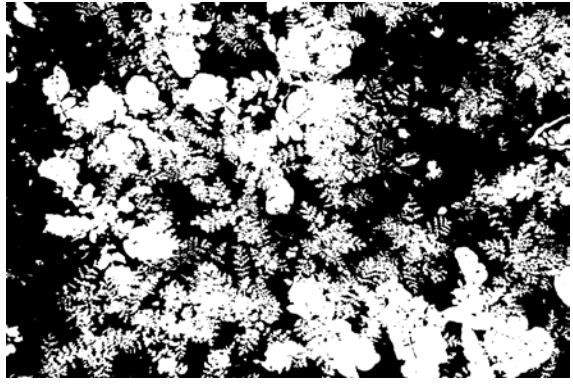
30

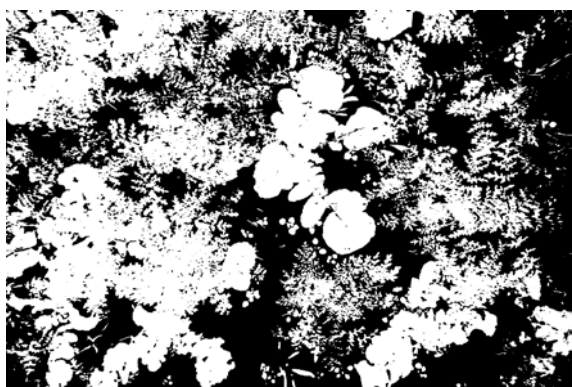
35

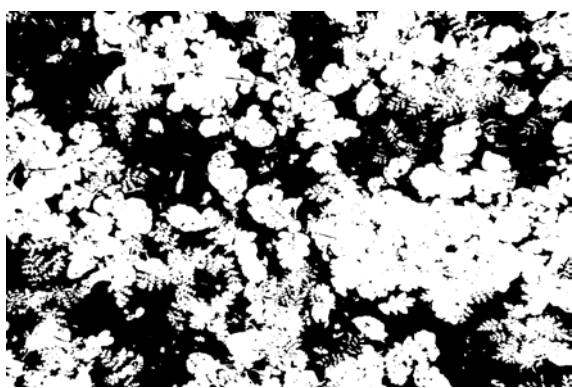
40

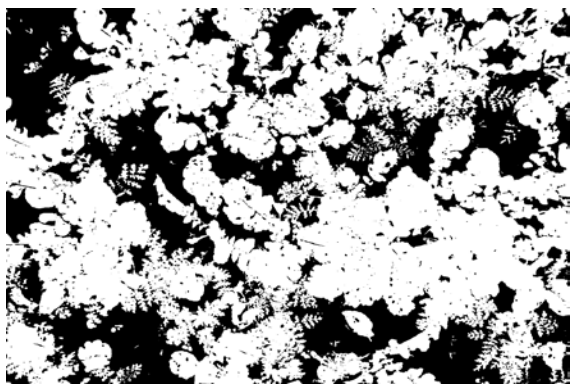
45

50

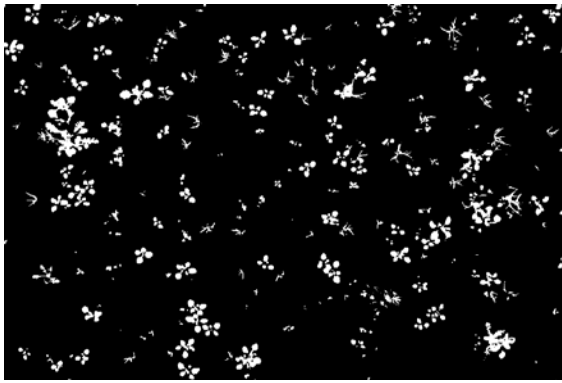

55

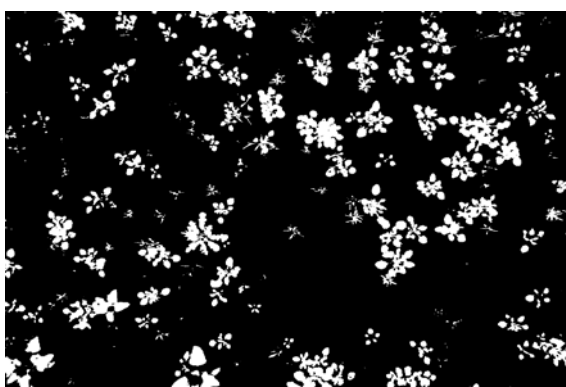

60

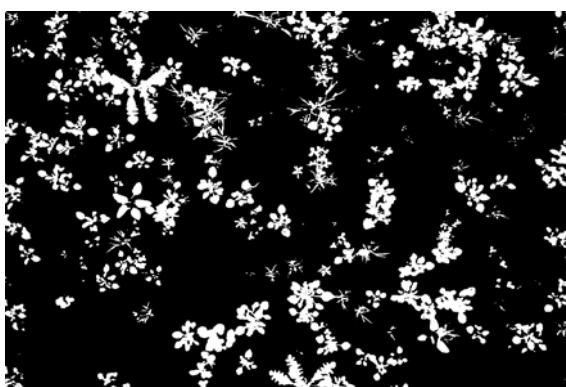
Hvidkløver

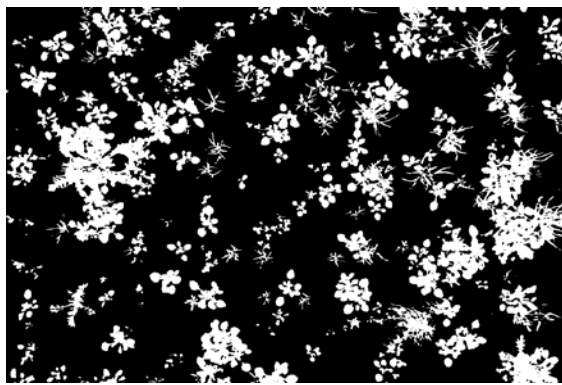
5

10

15

20

25

30

35

40

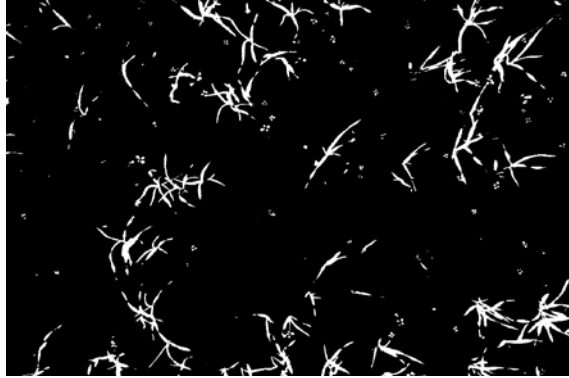
45

50

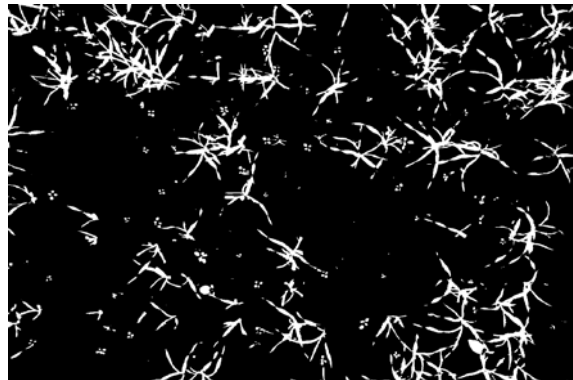
55

60

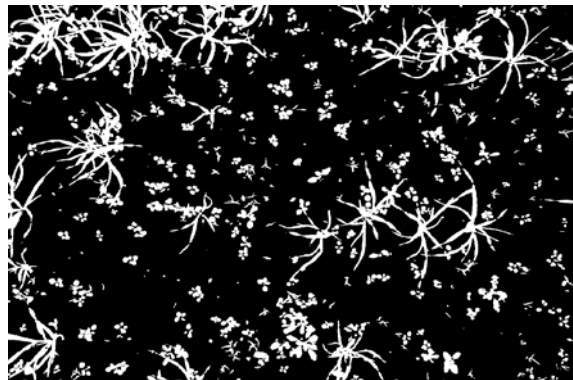
Korn, renbestand

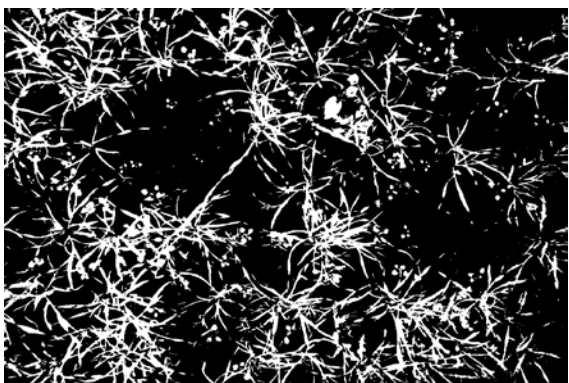
5

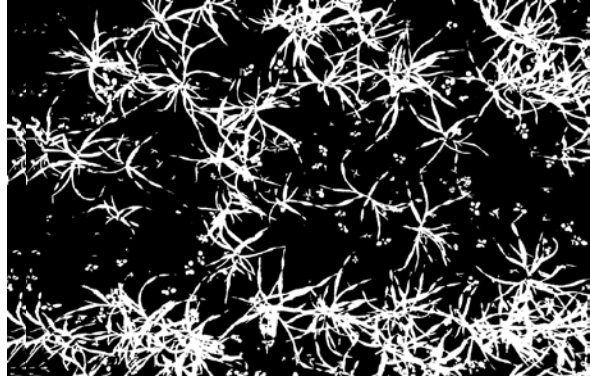
10

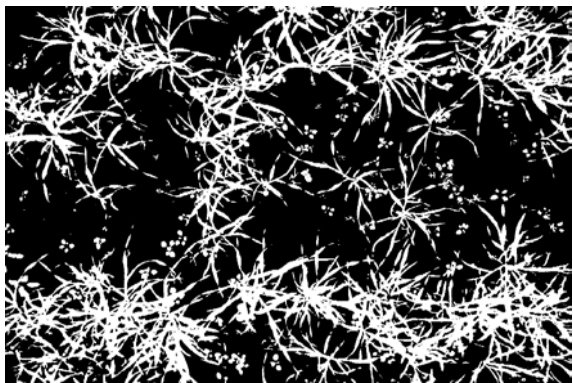
15

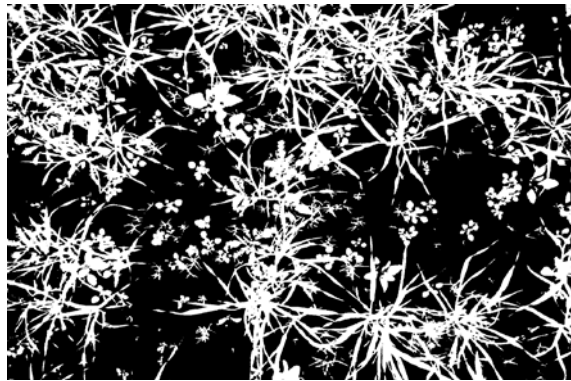
20

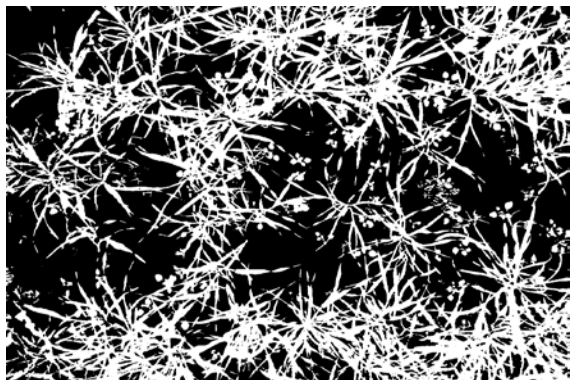
25

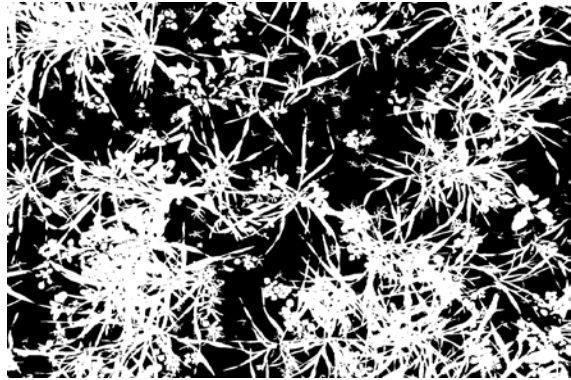
30

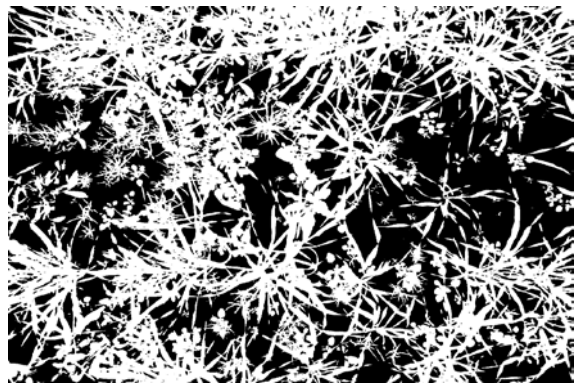
35

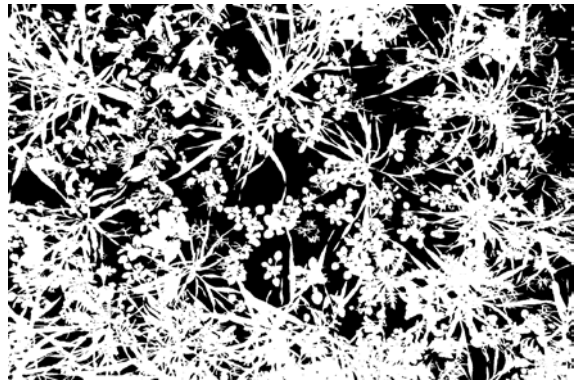
40

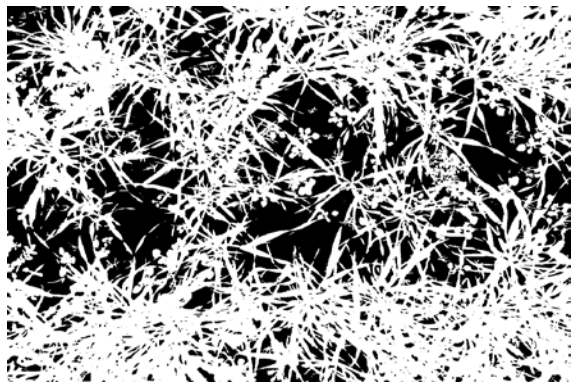
45

50

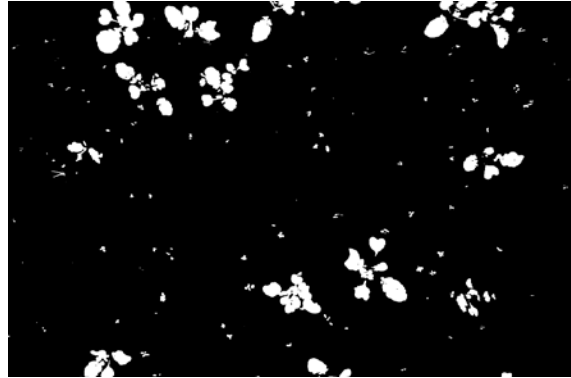

55

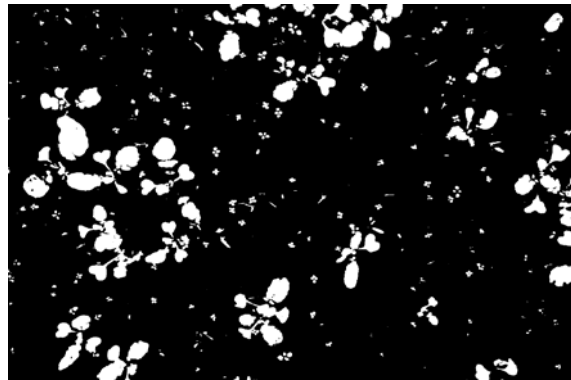

60

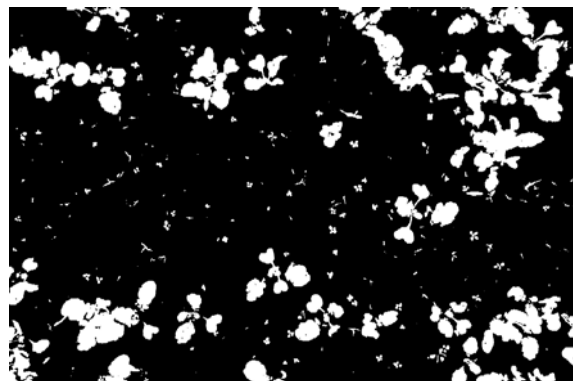
Olieræddike

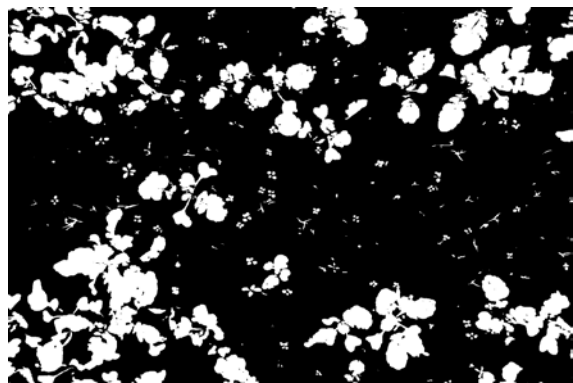
5

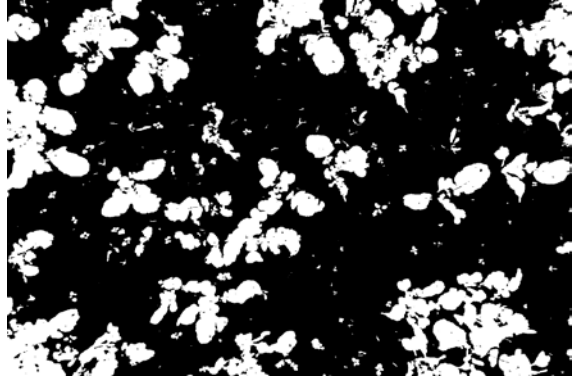
10

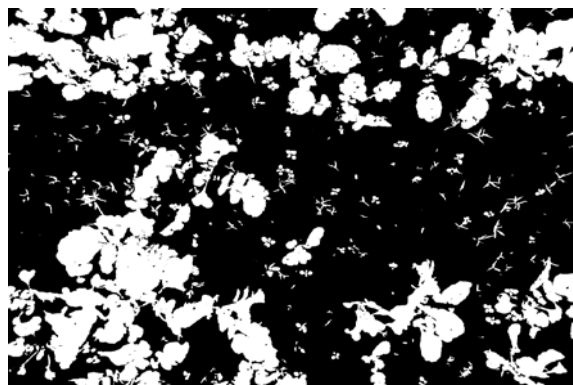
15

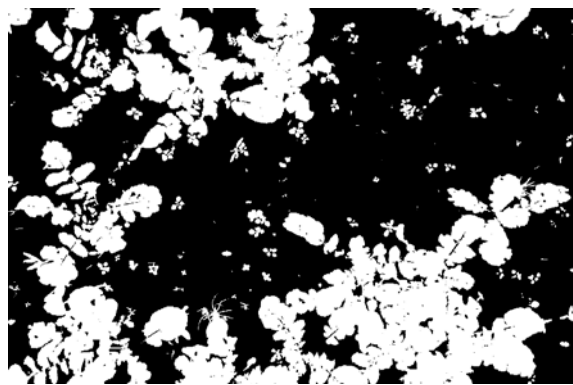
20

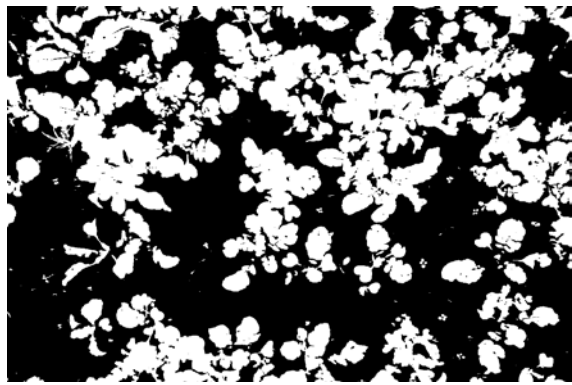
25

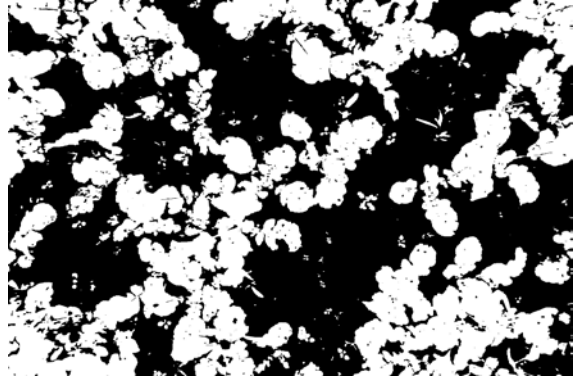
30

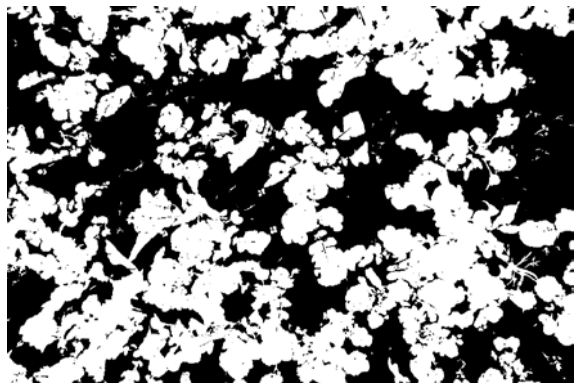
35

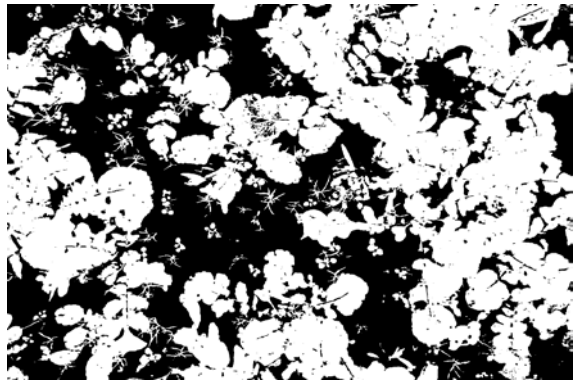
40

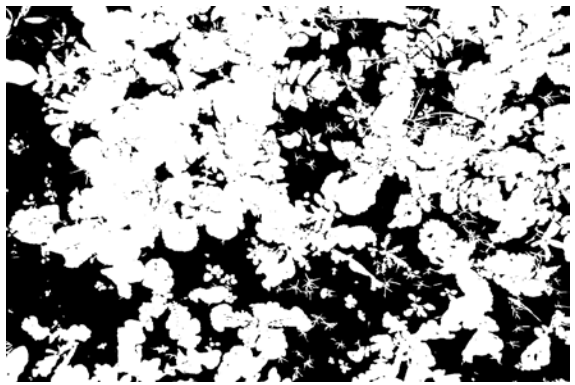
45

50

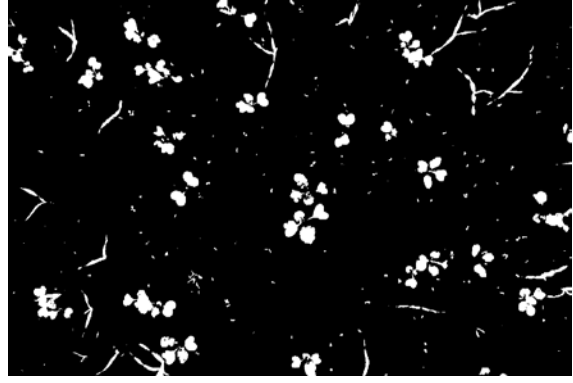

55

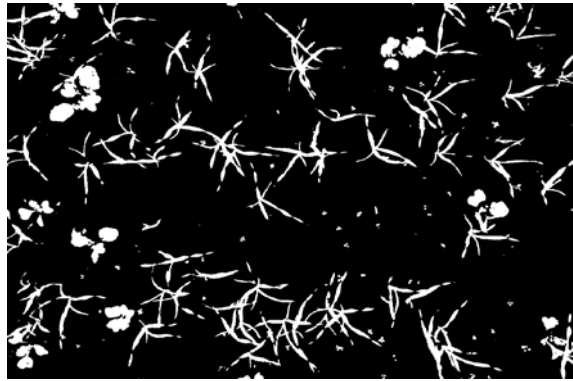

60

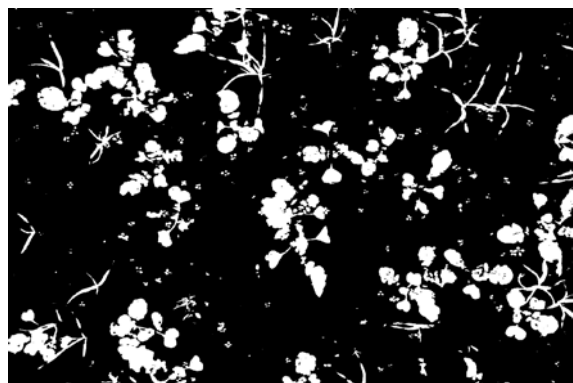
Olieræddike og korn

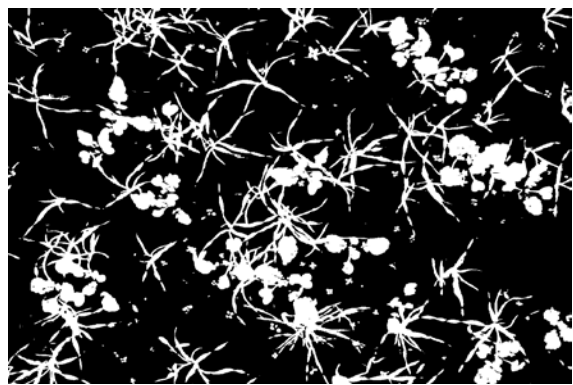
5

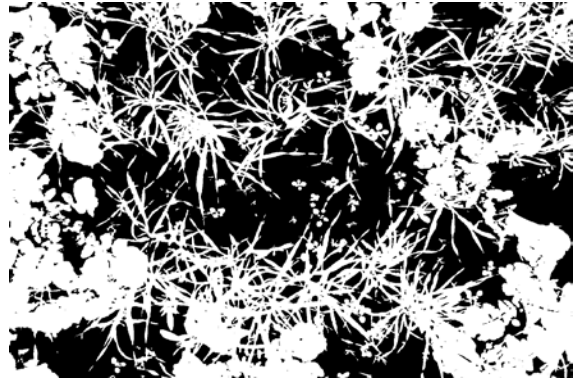
10

15

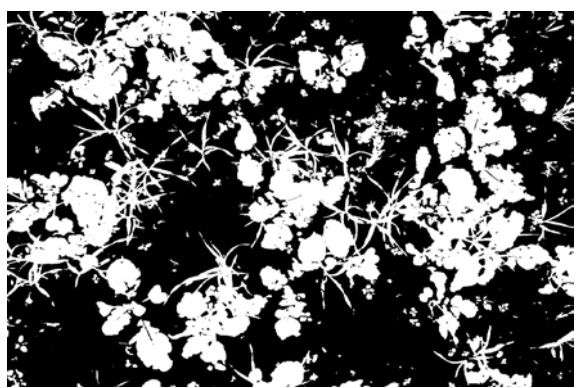
20

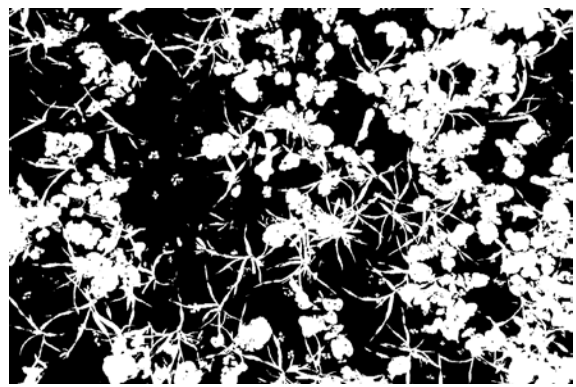
25

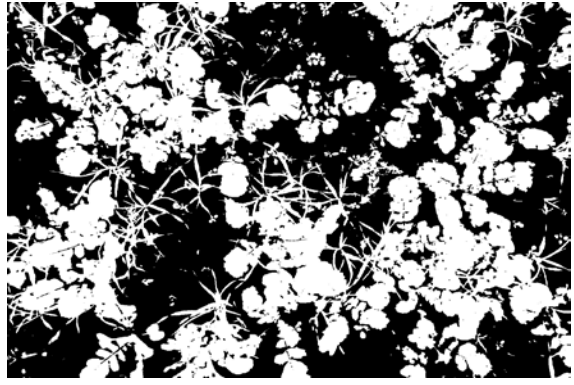
30

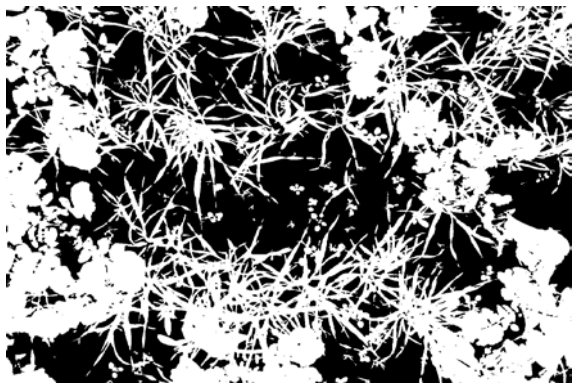
35

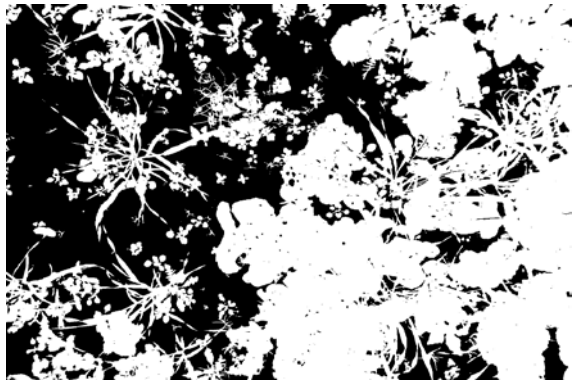
40

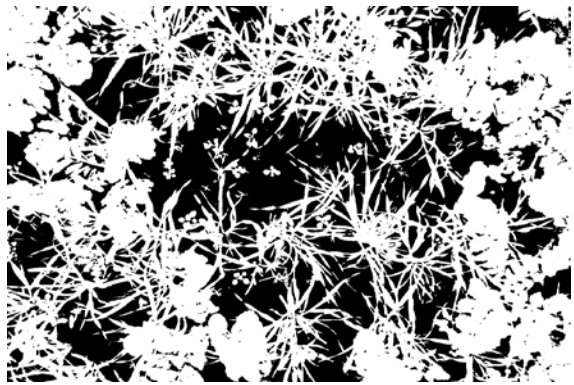
45

50

55

60

Om billederne

Billederne af dækningsgrad er udarbejdet af Aarhus Universitet i perioden 24. april til 22. juni 2015.

Efterafgrødernes dækningsgrad blev bestemt ved digital billedbehandling ved hjælp af et internetbaseret program (<http://imaging-crops.dk>). Programmet kan ikke skelne mellem ukrudt og efterafgrøde, og den estimerede dækningsgrad inkluderer således begge komponenter. Dækningsgraden er vha. billedbehandlingsprogrammet beregnet som andele af pixels med grønne plantedele i forhold til det totale antal pixels på et givet billede.

Ved udvælgelsen af billederne er der lagt vægt på dels en ensartet fordeling af planter på hvert enkelt billede, dels en estimeret dækningsgrad nær ved den i filen angivne dækningsgrad. I visse tilfælde har det dog ikke været muligt at finde billeder med både en ensartet fordeling og den ønskede dækningsgrad, hvorfor en given dækningsgrad kan være opnået med relativt få større planter. Ved udvælgelsen af billeder er der ikke taget hensyn til antallet af planter i hver art af blandingerne.

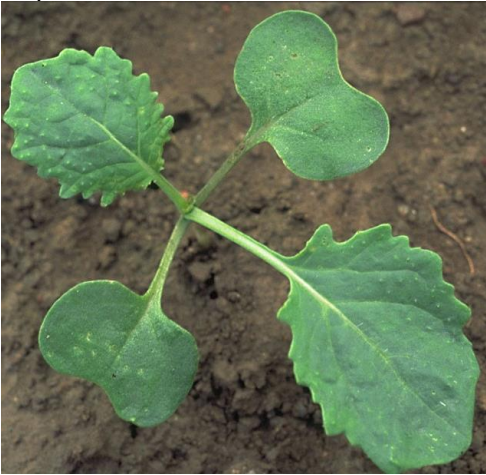
Bilag 1: Forskel og ligheder mellem pligtige/husdyr, målrettede og MFO-efterafgrøder

Krav/alternativ	Pligtige/husdyr	Målrettede	MFO
Indberetning	Skal være indberettet elektronisk i Tast Selv senest den 11. september 2017. Hvis indberetningen af pligtige/husdyrefterafgrøder eller alternativer ikke fremgår af Tast Selv, kan efterafgrøderne eller alternativerne ikke anvendes til at dække kravet.	Skal være indberettet i Fællesskemaet senest den 21. april 2017.	Kan fremgå af Fællesskemaet. Der kan ved kontrollen godkendes et større areal end angivet i Fællesskemaet. Ansøger kan dog ikke få godkendt et større samlet miljøfokusområde, end det, der er anmeldt i Fællesskemaet.
Mindsteareal	Intet krav	0,30 ha	0,01 ha
Typer af efterafgrøder	<ul style="list-style-type: none"> - Rent græs uden kløver, korn, korsblomstrede afgrøder, cikorie og honningurt - Frøgræs der efter høst fortsætter som efterafgrøde 	<ul style="list-style-type: none"> - Rent græs uden kløver, korn, korsblomstrede afgrøder, cikorie og honningurt - Frøgræs der efter høst fortsætter som efterafgrøde 	<ul style="list-style-type: none"> - Rent græs eller græsblandinger (også med kløver) med såfrist den 31. maj eller 30. juni - Blandinger indeholdende mindst to af følgende: rent græs uden kløver, korn, korsblomstrede afgrøder, cikorie eller honningurt
Krav om blanding	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> - Ja, for MFO-efterafgrøder med såfrist den 1. eller 30. august - Nej, for MFO-efterafgrøder der består af rent græs med eller uden urteagtige planter med såfrist den 31. maj (dog den 30. juni hvis det udsås i majs)
Krav om efterfølgende afgrøde	Skal efterfølges af vårsæd	Skal efterfølges af vårsæd	MFO-efterafgrødeblandinger må ikke blive til næste års hovedafgrøde MFO-efterafgrøder bestående af rent græs med eller uden urteagtige planter må godt blive til næste års hovedafgrøde
Afgræsning/slæt	Tilladt	Tilladt	Ikke tilladt på MFO-efterafgrøder med såfrist den 1. eller 30. august Tilladt på MFO-efterafgrøder bestående af rent græs med eller uden urteagtige planter
Såfrist	1. august for det meste korn, græs og cikorie 30. august for arter fra korsblomstfamilien, honningurt, almindelig rug, stauderug og vårbyg	1. august for det meste korn, græs og cikorie 30. august for arter fra korsblomstfamilien, honningurt, almindelig rug, stauderug og vårbyg	31. maj for efterafgrøder bestående af rent græs med eller uden urteagtige planter, dog 30. juni hvis efterafgrøden etableres i majs 1. august for blandinger af korn, græs og cikorie 30. august for blandinger af arter fra korsblomstfamilien, honningurt, almindelig rug, stauderug og vårbyg

Destruktion af efterafgrøder	Må tidligst nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres 30. oktober 2017, dog må efterafgrøder i majs tidligst nedpløjes, nedvisnes eller destrueres 1. marts 2018	Må tidligst nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres 30. oktober 2017, dog må efterafgrøder i majs tidligst nedpløjes, nedvisnes eller destrueres 1. marts 2018	Må tidligst nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres 30. oktober 2017
Mellemafgrøder	Skal efterfølges af vintersæd. Skal være udlagt senest 20. juli, må tidligst destrueres 20. september	Ikke muligt	Ikke muligt
Brak	Etableret med græs senest 1. januar 2017. Må tidligst destrueres 20. oktober 2017, arealet skal efterfølges af en forårssået afgrøde eller fortsætte som brak. Må ikke også tælle med som MFO-brak	Ikke muligt	Blomsterbrak må jordbearbejdes indtil 1. maj, MFO-brak må nedvisnes efter 1. juli og jordbearbejdes efter 1. august, hvis der etableres vintersæd på arealet
Randzoner/bræmmer	9-20 m. Etableret med græs senest 1. januar 2017. Må tidligst destrueres 20. oktober 2017. Må ikke også tælle med som MFO-randzoner/bræmmer eller som MFO-brak 2 m bræmmer kan ikke tælle med	Ikke muligt	Op til 9 m, skal opretholdes hele kalenderåret 2 m bræmmer kan tælle med
Tidlig såning	Vinterhvede, vinterbyg, vinterrug og triticales sået senest 7. september 2017	Ikke muligt	Ikke muligt
Separering og forbrænding af fiberfraktion af husdyrgødning	Muligt. Fiberfraktionen skal være leveret til godkendt forbrændingsanlæg i den forudgående planperiode.	Ikke muligt	Ikke muligt
Flerårige energiafgrøder	Etableret inden udløbet af den foregående planperiode og tidligst i planperioden 2009/2010. Må ikke tælle som MFO, det vil sige de afgrødekoder, der kan benyttes, er 591 (dog kun ask, el, hassel, pil og poppel), 592, 593, 594, 596 og 527	Ikke muligt	Afgrødekoderne: 602, 603, 604, 605
Nedsat kvælstofkvote	1 ha manglende efterafgrøder kan erstattes af et træk i bedriftens samlede kvælstofkvote på hhv.: 93 kg N for bedrifter der udbragte under 80 kg N /ha fra organisk gødning i planperioden 2015/2016 150 kg N for bedrifter der udbragte over 80 kg N /ha fra organisk gødning i planperioden 2015/2016	1 ha efterafgrøder, der ikke er udlagt i det anmeldte ID15, giver et træk i bedriftens samlede kvælstofkvote på hhv.: 93 kg N for bedrifter der udbragte under 80 kg N /ha fra organisk gødning i planperioden 2015/2016 150 kg N for bedrifter der udbragte over 80 kg N /ha fra organisk gødning i planperioden 2015/2016	Ikke mulig

Bilag 2: Korsblomstrede

Raps:

Olieræddike:

Agerkål:

Gul sennep:

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Slotsholmsgade 12
1216 København K
Tel +45 33 92 33 01
fvm@fvm.dk
www.mfvm.dk